

Kirje raportti

*Talv.
jälj. Kämp*

MAILS

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

10 / 1925 - KD 26

KIRJELMÄ n:o 25/8

20/1.26.

Montreali SSA 4 P:NÄ tammi KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

n P:NÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D.U.M. .... 19 .....

*53 FG4
(93.7 Rauda)*

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No.1: Suomen markan arvo

ja Kanadan tullit.

Tal tied 2/36

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa No. 1: Suomen markan arvo ja Kanadan tullit.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

MONTREALI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o L

montreali ssa 4 p:nä tammi kuuta 1936.

Asia: Suomen markan arvo ja

Kanadan tullit.

Tal tied 2/36

10 1925 VGD 36
20/1.36 2 - 101

53 F64 \$
(73. F. Kanada)

Torontolaisen liikemaailman lehden "The Financial Post" Ottawan kirjeenvaihtajan tänään ilmestyneeseen numeroon lähettämän tiedonannon mukaan on Kanadan hallitus vahvistanut Suomen markan arvoksi tullia Suomen tuotteille laskettaessa 2.2 senttiä, mikä vastaa 45 mk. 45 pen. Kanadan dollarilta. Mitään virallista tietoa tästä ei ole vielä julkaistu eikä Pääkonsulinvirastolle lähetetty, mutta todennäköisesti pitää lehden kirjeenvaihtajan ilmoitus paikkaansa.

Tämä uusi Suomen markan määrääminen on suoranainen seuraus Kanadan ja Japanin uudesta tullisopimuksesta. Japanin yenin nimellisarvo on 49.85 Kanadan senttiä, mutta esim. nyt on sen kurssi ainoastaan noin 28.50 senttiä. Se että Kanada dumping-määräystensä mukaan kantoi koko nimellisarvon ja kurssiarvon eroituksen dumpingtullina Japanin tavaroista, oli Kanadan ja Japanin tullisodan tärkein syy. Japanin valitusten johdosta oli Bennettin hallitus jo valmis laskemaan yenin arvon tullaustarkoituksia varten 41.5 sentiksi, mutta Japani ei siihen tyytynyt. Mackenzie Kingin hallitus sai Japanin suostumaan siihen, että Japanin yenin nimellisarvoksi tullaustarkoituksia varten määrättiin kutakin vuotta varten yenin viiden viimeisen sitä edellisen vuoden keskimääräinen

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

kurssiarvo. Täten tulee yenin arvo olemaan vuonna 1936 39.5 senttiä, vuonna 1937 noin 34 senttiä ja 1938 noin 29 senttiä, ellei yenin kurssiarvossa tapahdu nousua. Se, että keskiarvo vuotta 1936 varten on niinkin korkea, johtuu siitä, että yenin kurssi oli vielä vuosina 1930 ja 1931 korkea.

Nyt myönnetään mainitun lehden kirjeenvaihtajan ilmoituksen mukaan sama etu, mikä Japanille täten myönnettiin Askeisessä tullisopimuksessa, myös muille sellaisille suosituimmuutta nauttiville maille, joiden rahan kurssiarvo on nimellisarvoa huonompi. Kirjeenvaihtaja tietää, että Tanskan kruunun arvo on jo määrätty 23.7 sentiksi (nimellisarvo 26.8 senttiä) ja Suomen markan arvo 2.2 sentiksi (nimellisarvo 2.25185 senttiä). Katsoen siihen, että tämä Suomen markan tullaustarkoituksia varten nyt määrätty uusi arvo on jotakuinkin sama kuin mikä Kanadan tullilaitos on koko viime vuoden jälkipuoliskon noteerannut Suomen markan päivän kurssiksi, supistuu Suomen tuotteista suoritettava dumping tulli joko aivan olemattomiin tahi hyvin vähäisiksi riippuen siitä pysyykö Suomen markan kurssi seuduilleen samalla tasolla kuin mikä se nyt on. Tähän asti on kannettu dumpingtullina kultamarkan nimellisarvon ja päivän kurssin koko ero. Nyt kun kultamarkan nimellisarvon sijaan tulee uusi niin sanoaksemme nimellisarvo 2.2 senttiä markalta, tullaustarkoituksia varten, jää dumpingtullina kannettavaksi ainoastaan tämän ja päivän kurssin ero.

Suomen markan uudeksi arvoksi on todennäköisesti, samoin kuin yenenkin laskettu markan kurssin keskiarvo viiden viimeisen vuoden ajalta.

Vaikkakaan edellä oleva tiedotus ei perustu viralliseen ilmoitukseen on Pääkonsulinvirasto kuitenkin tahtonut saattaa sen Ministeriön tietoon väijymättä. Saatuaan sille virallisen vahvistuksen tulee Pääkonsulinvirasto siitä ilmoittamaan tarkemmin.

Tavaroiden arvon mielivaltainen määrääminen (arbitrary valuation) tullaustarkoituksia varten on vielä voimassa. Se perustuu tullilakiin ja vasta ensi helmikuun 6 päivänä kokoontuva parlamentti tehnee siihen Yhdysvaltain ja Kanadan kauppasopimuksen edellyttämiä muutoksia.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Handwritten: *Handwritten:*

Handwritten: *Talv. pöytäkirja*

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *31/10.*

Montreali SSA 7 P:NÄ tammi KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

P:NÄ ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... 19 .....

Raportti No.2.

ULK	11	1925	VD	36
	20/1.36.			2
	53	F64		
	(93. F. Rausa)			

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Suomen markan arvo ja

Kanadan tullit.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa No.2, sekä myös jäljennöksen Kanadan hallituksen Suomen markan arvoa koskevasta määräyksestä.

Handwritten: *Tal. tied 2/36*

Handwritten signature: *A. J. Jalkanen*
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

AT THE GOVERNMENT HOUSE AT OTTAWA

Saturday, the 28th day of December, 1935.

Present:

HIS EXCELLENCY THE GOVERNOR GENERAL IN COUNCIL.

His Excellency the Governor General in Council, on the recommendation of the Minister of National Revenue and under authority of Section 6, Subsection 9, of the Customs Tariff, is pleased to order as follows:-

1. Order in Council (P.C. 2083) dated 20th July, 1935, is hereby cancelled, effective from 1st January, 1936.

2. The rate of exchange for computing the value for ordinary and special duty of goods of a class or kind made or produced in Canada imported from the undermentioned countries, shall be and is hereby fixed as hereunder indicated, effective from 1st of January, 1936, for a period of one year from that date:-

Denmark, Krone	\$0.2371
Finland, Mark.....	0. 02215
Japan, Yen	0.395

E. J. Lemaire,
Clerk of the Privy Council.

MONTREALI Ssa OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2

Montrealissa 7 p:nä tammi - kuuta 1936.

Asia: Suomen markan arvo ja
Kanadan tullit.

Tal. tied 2/36

11/1925 WD 36
20/1/36 - M.1
53 J64
(73. F. Kanada)

Viittaamalla kuluvan tammikuun 4:nä päivättyyn samaa asiaa koskevaan raporttiinsa no. 1 saa Pääkonsulinvirasto ilmoittaa, että Kanadan virallisen lehden "The Canada Gazette" tk. 4 p:nä numerossa on julkaistu Kanadan kenraalikuvernöörin neuvoston istunnossa viime joulukuun 28 p:nä hyväksymä ja antama määräys siitä, että Suomen rahan kurssi sellaiseen luokkaan tahi lajiin kuuluvan, Suomesta tuodun tavaran arvoa varsinaista ja ylimääräistä tullia varten laskettaessa, jota valmistetaan tahi tuotetaan Kanadassa, on oleva tammikuun 1 päivästä 1936 yhden vuoden ajan 2.215 senttiä markalle. Samassa määräyksessä on Tanskan kruunun arvo vahvistettu 23.71 senttiä ja Japanin yenin arvo 39.5 sentiksi dollarilta. Suomen markan tähänastinen vahvistettu arvo oli viime heinäkuun 20 p:stä alkaen 2.34 senttiä ja sitä ennen 2.5185 senttiä, Tanskan kruunun 23.12 ja ennen viime heinäkuun 20 p:ää 26.80 senttiä. Yeniä koskevat vastaavat numerot ovat 41.51 ja 49.85.

Kun Kanadan tullilaitoksen päivittäin määräämä Suomen markan kurssi on jo pitemmän ajan vaihdellut 2.18:sta 2.2:teen senttiin, merkitsee se, jos kurssi pysyy edelleenkin seuduilleen samana, että Suomen tuotteista on tästedes suoritettava varsinaisen, suositumuustullin lisäksi, dumpingtullia noin 0.035:stä 0.015:teen senttiin

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

jokaiselta markalta tavaran arvosta. Vertailun vuoksi mainittakoon, että tullilaitoksen päivänkurssi Tanskan kruunulle oli esim. jouluk. 30 ja 31 p:nä 22.16 ja 22.15 senttiä, joten Tanskan tavaroista suoritettava dumpingtulli olisi niiden mukaan 1.55 ja 1.56 senttiä kruunulle. Tanskalle merkitsi viimeinen kruunun arvon määrääminen, nykyisten päivän kurssien mukaan, dumpingtullien lisäystä, Suomelle noin 0.12 - 0.14 sentin vähennystä markkaa kohti, Ennen viime heinäkuun 20 päivää voimassa olleeseen Suomen markan arvoon verraten on vähennys 0.3385 - 0.3185 senttiä.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Tamp. kauppo
jht.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 57/15

Montreali SSA 8 P: NÄ tammi KUUTA 1936.

VIITTAUS: ..... N

P: NÄ ..... KUUTA 19 ..... P: TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. 19

KASIAN: ...		
12	1925	VD 26
20/1.26	2 -	1
53	564	f
(43. O. Kanada)		

a.a

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 3 Kanadan maatalous

v. 1935.

Handl. T. K.
S. O.
ant. v. 23/1.26

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa

No. 3, joka koskee Kanadan maataloutta vuonna 1935.

Ant. v. 23/1.26

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

MONTREALI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Montreali ssa 8 p:nä tammi kuuta 1936.

Asia: Kanadan maatalous v. 1935.

12 1925 MD 36

20/106

MI

53 F64
(43. O. Kanada)

Kanadan maatalouden kokonaistuotannon arvon lasketaan vuonna 1935 jääneen edellisen vuoden kokonaistuotannon arvoa jonkun verran pienemmäksi. Seuraava taulukko osoittaa maatalouden eri haarojen tuotannon arvon mainittuina vuosina:

	1935 Milj. dollaria	1934 Milj. dollaria
Sadot	510.8	549.4
Eläimet	104.6	99.4
Villaa	3.0	2.6
Meijerituotteet	187.2	182.0
Hedelmät ja vihannekset	41.8	39.1
Siipikarja ja munat	44.0	44.3
Turkiseviljelys	5.0	4.5
Vaahterasiirappi ja -sokeri	3.5	3.0
Tupakka	10.0	7.2
Pellavakuidut	0.2	0.3
Heinänsiemenet	1.6	2.0
Hunaja	2.0	2.2
Yhteensä	913.7	936.0

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään eri viljelyskasvien sadon määrä vuosina 1935 ja 1934:

	1935		1934	
Vehnä	273.0	milj. bushelia	275.4	milj. bushelia
Kauraa	416.4	" "	321.1	" "
Ohraa	87.5	" "	63.7	" "
Ruista	10.6	" "	5.4	" "
Sekulia	39.6	" "	37.9	" "
Herneitä	1.6	" "	1.6	" "
Papuja	1.1	" "	0.8	" "
Tattaria	8.0	" "	8.6	" "
Pellavansiemeniä	1.4	" "	0.9	" "
Maissia	7.8	" "	7.0	" "
Turnipsia	35.1	" tonnia	48.5	" tonnia
Rehumaissia	4.1	" "	3.8	" "
Heinää ja apilasta	14.1	" "	11.2	" "
Alfalfaa	2.0	" "	2.0	" "
Sokerijuurikkaita	0.5	" "	0.4	" "
Perunoita	38.8	" hundred weight.	48.5	" hundred weight.

Koko sadon rahallinen arvo arvioidaan 510,835,600 dollariksi eli lähes 40 milj. dollaria pienemmäksi kuin 1934, jolloin sadon arvo oli 549,416,600 dollaria.

Kuluneen vuoden vehnäsadosta arvioidaan noin 60 milj. bushelia olevan niin ala-arvoista, että se kelpaa ainoastaan eläimille syötettäväksi.

V e h n ä k y s y m y s on ollut jo useampia vuosia kipeä kysymys Kanadan maataloudelle. Lännen valtioiden vehnänkasvattajain osuustoiminnalliset järjestöt yrittivät muutamia vuosia sitte kontrolloida vehnän hintaa pidättämällä sitä säiliöissään ja suorittamalla vehnäfarmareille heidän vehnästänsä ennakkomaksuja, jotka vehnän

hintojen romahtaessa osoittautuivat liian korkeiksi ja aiheuttivat vehnänmyyntiosuuskuntien kukistumisen. Viime vaaleissa kaatunut pääministeri Bennettin hallitus riensi apuun ottaen liittohallituksen haltuun huomattavia vehnävarastoja ja vähitellen koko vehnäkaupan kontrollin. Tarkoitus oli estää vehnävarastojen joutumista markkinoille silloin vallinneisiin alhaisiin hintoihin. Hra John J. McFarland toimi yksinään hallituksen tukemana vehnädiktaattorina viime elokuuhun asti, jolloin asetettiin kansallinen vehnäneuvosto esimiehenään Farland. Sitä avustamaan asetettiin neuvoa-antava komitea. Vehnäneuvoston ensimmäinen tärkeä toimenpide oli määrätä vehnälle minimihinta, 87,5 senttiä uuden sadon No. I Northern lajille, ja muille niiden laadun mukaisesti mainittua hintaa lähtökohtana pitäen. Noin 60 milj. bushelia uutta satoa täytyi syömäviljäksi kelpaamattomana hinnoittaa niin alas kuin 50 senttiä. Kun MacKenzien hallitus astui valtaan Bennettin hallituksen kukistuttua viime vaaleissa, joutui McFarlandin vehnäneuvosto neuvoa-antavine komiteoineen eroamaan viime joulukuun alussa, ja niiden sijaan asetettiin uusi neuvosto, jonka esimiehenä on James R. Murray, Winnipegistä, varaesimiehenä George H. McIvor, Winnipegistä ja kolmantena jäsenenä Saskatchewanin yliopiston maataloustiedekunnan dekaanus, professori A. N. Shaw. Tämän neuvoston neuvonantajana toimii ministeriön keskuudestaan asetama komitea, joka heti uuden hallituksen valtaan päästyä ryhtyi tutkimaan vehnäkysymystä ja suunnittelemaan uutta vehnäpolitiikkaa. Sikäli kuin tästä uudesta politiikasta on saatu tietoja, on tarkoitus pyrkiä lisäämään myyntiä ulkomaille, etupäässä Englantiin, ja asteettain vähentää vehnävarastoja normaalsiin määriinsä. Liikavarastoja ei ole aikomus työntää markkinoille dumping-hintoihin, vaan mieluummin myydä ne maailman markkinoilla vallitseviin ja kilpaileviin hintoihin kuin pidättää niitä markkinoilta siinä toivossa, että niistä saataisiin

markkinoilla kilpailevia hintoja huomattavammat hinnat.

Kanadan vehnäpolitiikassa tapahtui niin ollen täysi käänös hintojen kontrollia tähtäävästä ja kohoamista odottelevasta varastoisesta uuden hallituksen suosimaan luonnolliseen, tuotannosta ja kysynnästä riippuvaan kilpailuun. Entisen hallituksen vehnäpolitiikan kannattajat väittävät sen säästäneen Kanadalle suuria summia estämällä satoja miljoonia busheleita menemästä maasta mitättömiin hintoihin, jotavastoin uuden hallituksen kannattajat näkevät sen politiikan nyt jo tuottaneen parempia tuloksia. Todennäköistä on kuitenkin, että niin hyvin entinen kuin nykyinenkin hallitus saanevat molemmat kiittää kansanvälistä vehnätilannetta suurimmasta osasta sitä menestystä, mikä niiden vehnäpolitiikalla on ollut ja tulee olemaan. Elleivät Argentiinan ja Australian vientivehnevarastot olisi huomattavasti vähenneet ja muut satusuhteet ja kansanväliset tekijät vaikuttaneet, olisi entisen hallituksen vehnäpolitiikka kärsinyt musertavan tappion vehnän hintojen pysyessä jatkuvan liikatuotannon tähden alhaisena, ja toiselta puolen vaikuttanevat samat tekijät, että uuden hallituksen vehnäpolitiikka saa purjehtia myötäisemmässä tuulussa. Myötätuulta uusi hallitus tarvitsee paljonkin, sillä viime joulukuun 13 p:nä olivat Kanadan myymättömät vehnevarastot 267.5 milj. bushelia eli noin 10 milj. bushelia enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Kun MacKenzie Kingin hallitus viime lokakuun lopussa pääsi valtaan, olivat vehnevarastot 298 milj. bushelia. Uusi vehneuvosto myi kahden ensimmäisen viikon sisällä, sen jälkeen kun Argentina viime joulukuussa kohotti vehnänsä hinnan 53 sentistä 90 senttiin, 43 milj. bushelia. Vuoden viimeisellä viikolla oli myynti ainoastaan 4.8 milj. bush.

Ruostevapaan vehnän kehittämässä ilmoitetaan liittovaltion lännessä sijaitsevilla koefarmeilla tehtyjen kokeiden johtaneen niin suotuisiin tuloksiin, että parin vuoden päästä lasketaan ruostevapaan vehnän siementä olevan jo riittävästä ruosteen ahdistamien

alueiden tarpeeksi.

K a r j a - j a m e i j e r i t a l o u t t a koskevat tilastot vuodelta 1935 ovat vielä aivan epätäydellisiä varsinkin mitä tuotantoon tulee. Liittovaltion tilastollisen toimiston maatalousosaston johtajan ilmoituksen mukaan on Kanada l i h a k a r j a n lukumäärä osoittanut kuluneena vuonna lisääntymisen merkkejä huolimatta siitä, että vienti ja kotimainen kulutus lisääntyi huomattavasti. Lihakarjan, vasikkain, sikojen ja lampaiden hinnat olivat edellisen vuoden hintoja jonkun verran korkeammat. Maasta vietiin lihakarjaa yli 100,000 päättä, suurin osa niistä Yhdysvaltoihin. Kanadan ja Yhdysvaltain välisen kauppasopimuksen Kanadalle myötämäin tullihelpotusten odotetaan kuluvan vuoden ajalla lisäävän lihakarjan vientiä Yhdysvaltoihin huomattavasti.

S i k o j e n tuotannon ilmoittaa mainittu tiedoittaja osoittaneen vähenemisen merkkejä vuonna 1935, mutta hintojen olleen edellisen vuoden hintoja edullisempia. Sekä kotimaiset että ulkomaiset markkinat olivat hyvät, kysyntä oli koko vuoden tarjontaa suurempi. Vienti ulkomaille oli edellisen vuoden vientiä jonkun verran suurempi.

M e i r i t a l o u d e n alalla saavutti v o i n t u o t a n t o ennätyksen vuonna 1934. Vuonna 1935 oli marraskuun loppuun mennessä valmistettu vähää vaille 229 milj. naulaa meijerivoita eli enemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna. Koko vuoden valmistuksen arvellaan ylittävän viime vuoden ennätyksen, joka oli lähes 235 milj. naulaa, arvoltaan 48 milj. dollaria. Voin v i e n t i ulkomaille lisääntyi suuresti vuoteen 1934 verraten, jolloin se oli koko vuonna ainoastaan 428,000 naulaa, sillä jo marraskuun loppuun mennessä 1935 oli Kanadasta viety ulkomaille, etupäässä Englantiin, 7,642,000 naulaa. Vähentääkseen syys- ja lokakuussa kerääntyneitä liikavarastoja otti liittohallitus korvatakseen voin Englannin markkinoille lähettämistä aiheutuvat hintatappiot, minkä johdosta suuria voimakkaita

lähetetettiin sinne viime lokakuussa. Kotimainen voin hinta kohosi sen johdosta jonkun verran. Jos Kanada voi käyttää hyväkseen sen ja Yhdysvaltain välisen kauppasopimuksen sille myöntämän tulliedun, noin 6 milj. voinaulaa vastaavan 1.5 milj. kermagallonan viemistä varten Yhdysvaltoihin, tulee se edistämään maidon myyntiä kermana voin valmistuksen kustannuksella.

Päinvastoin kuin voin vähentyi j u u s t o n v a l m i s t u s vuonna 1934, alimmilleen olleen ainoastaan 99.3 milj. naulaa, arvoltaan 9,8 milj. dollaria. Vuoden 1935 valmistuksen arvellaan jonkun verran ylittäneen vuoden 1934 valmistuksen. Noin 96 pros. Kanadan juustosta valmistetaan Quebecin ja Ontarion maakunnissa. Varastoissa oli juustoa vuonna 1935 joka kuukausi enemmän kuin vuonna 1934, paitsi lokakuussa, jolloin 3,75 milj. naulaa vähemmän. Marraskuussa olivat juusto varastot 3.5 milj. ja joulukuussa 7 milj. naulaa suuremmat kuin vastaavina kuukausina edellisenä vuonna.

Juustoa v i e t i i n Kanadasta vuoden 1935 yhdenoista ensimmäisen kuukauden aikana 35,648,000 naulaa. Vuonna 1934 oli vienti samana aikana 58,240,000 naulaa, ja koko vuonna 61,167,000 naulaa, arvoltaan \$6,571,737. Vienti Englantiin väheni kuluneen vuden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana 23.75 milj. naulaa edellisen vuoden vastaavaan aikaan verraten. Juuston valmistuksen vähenemisen estämiseksi suorittaa liittovaltio maidon myyjille puolitoista senttiä jokaisesta heidän maidostaan valmistetusta juustonaulasta.

M u n i a vietiin Kanadasta ulkomaille vuoden 1935 yhdenoista ensimmäisen kuukauden aikana ainoastaan 1.198.920 tusinaa, joista 925,410 tusinaa Englantiin. Edellisenä vuonna vietiin maasta vastaavana aikana munia 1.614.984 tusinaa, josta Englantiin 1.468.810 tusinaa, joten vienti on suuresti vähentynyt. Koko vuoden vienti oli 1934 2.000.024 tusinaa. Viennin vähenemisen suurimpana syynä on se, että vientihinnat ovat kotimaisia hintoja alhaisemmat ja munien tuotanto ei

ole riittänyt edes täyttämään vuoden 1935 viimeisen neljänneksen
Yhdysvaltoihin sallittua vientimäärää.

A. J. Falkanen

A. J. Falkanen

Pääkonsuli.

aa

*Kauppa ja Tulli
jälj.*

AI:

18/1926 KD 26

30/1.26 - 1

Montrealissa OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 154/33.

Montrealissa 15 P:nä tammi KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

P:nä KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

53 F64 f
(58. F.)

Ulkosainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 4. Kanadan ja

Puolan välinen kauppasopimus.

Pääkonsulinvirasto oheeniittää raporttinsa No. 4,
joka koskee Kanadan ja Puolan välistä kauppasopimusta.

A. J. Jalkanen.

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto
MONTREALI - SSA OLEVA ~~LAETTYSTÖ~~.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4

Montreali ssa 15 p:nä tammi kuuta 1936.

Asia: Kanadan ja Puolan välinen
kauppasopimus.

18/1926 WD 26
20/1.36 - 1

53 Fl64
(58. F. / 6)

Näinä päivinä Kanadan lehdissä olleen, Warsovasta tulleen tiedonannon mukaan on Puolan eduskunnan ulkoasiain valiokunta ratifioinut Kanadan ja Puolan välillä tehdyn kauppasopimuksen. Sopimuksen tultua Puolassa hyväksytyksi vaihdetaan ratifioimiskirjat, ja sopimus astuu voimaan 15 päivää sen jälkeen. Kanadan alahuone hyväksyi sopimuksen jo viime heinäkuun 4 p:nä eli neljä kuukautta sen jälkeen kun Pääministeri Bennett oli sen allekirjoittanut. Sopimusta kannatti silloin alahuoneessa muun muassa nykyinen pääministeri Mackenzie King.

Koska tämä sopimus, joka todennäköisesti astuu voimaan piakkoin, on merkityksestä myöskin Suomelle, on syytä mainita sen pääkohdat. Sen mukaan myöntävät molemmat maat toisilleen suosituimman maan tulliedut. Puola sitoutuu sen mukaisesti soveltuttamaan Kanadan tavaroihin vuoden 1933 tullitariffinsa toista eli suosituimmussaraketta ja myöntämään niille erikoisedut, mitkä Puola on sopimuksilla myöntänyt muille maille. Sitäpaitsi myöntää Puola Kanadalle erikoisalennuksia sillisäilykkeille, kannutetulle lohelle, sardiineille, hummerille, patenttinahkalle, hopeaketun nahkoille, kemialliselle puumassalle ja luistimille.

Kanada puolestaan sitoutuu soveltuttamaan Puolan tuotteisiin

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tullitariffinsa suosituimmuustulliensa sarakkeita sekä sen lisäksi myöntää Puolalle erinäisiä erikoisalennuksia 21 nimikkeen kohdalla. Kaksi näistä nimikkeistä 169 ja 171, koskevat kirjojen tullia. Tähän asti on kirjallisuudesta, joka ei ole painettu englannin tai ranskan kielellä, 12 vuotta vanhempia sekä uskonnollisia ja eräitä muita kirjoja lukuunottamatta, mennyt tullia 10 pros. Puolan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan tulevat Puolassa painetut puolan- ja ukrainankieliset kirjat nyt tullivapaiksi. Koska tämä etuisuus ulotettanee nyt suosituimmuuden nojalla Suomessa painettuun Suomen- ja ruotsinkieliseen kirjallisuuteen, tulee siitä olemaan suurta etua Kanadan suomalaisille, jotka ovat tähän asti saaneet maksaa tullia suomalaisista kirjoista. Puolassa tehdyille, puolan- ja ukrainankielisille äänielokuville on myös myönnetty tullivapaus. Yhdeksän nimikkeen kohdalla mainittu tullivapaus koskee tuotteita, jotka kaikkien sarakkeiden kohdalla ovat muutoinkin tullivapaita. Apilan siemenelle ja huonekaluille on myönnetty Kanadan Ranskan kanssa tekemän sopimuksen etuisuudet. Kahdeksalle nimikkeelle on myönnetty kymmenestä neljäänkymmeneen viiteen prosenttiin vaihtelevia erikoisalennuksia suosituimmuustulleista. Ne ovat: kannutettu kinkku; kuivatut sienet; alabasterituotteet; hiottu, painettu, valettu ja kristallinen pöytälasitavara, koristettu ja koristamaton; puhallettu pöytälasitavara ja muu hiottu lasitavara; hevosen karva, kiharrettu tai värjätty; matka-arkut, käsilaukut, työkalulaatikot ja kaikellaiset korit ym; koristukset, alabasterikuvapatsaat.

Kun sopimus oli keskusteltavana Kanadan alahuoneessa, ilmoitti silloinen pääministeri, että samat etuisuudet myönnetään, sopimuksen tultua ratifioiduksi, kaikille maille, jotka nauttivat Kanadalta suosituimman maan etuisuuksia. Varsinkin Suomen lasitavara hyötynee Puolalle myönnettyistä erikoisalennuksista.

A. J. Gaskanen
Purolonsuli.

Pääkonsulinvirasto.

MONTREALI - SSA OLEVA LEHTITYS.

Salainen.

RAPORTTI n:o 5

Montreali ssa 16 p:nä tammi - kuuta 1936.

17 1926 WD 26

Asia: Kanadan sanomalehtipaperin
tuotanto vuonna 1935.

20/1.36 2 - K1

OSASTO

53 F64
(88. R. Kallio)

News Print Service Bureaun julkaiseman raportin mukaan on Kanadan sanomalehtipaperin tuotanto ollut kalenterivuonna 1935 yhteensä 2,753,289 tonnia, eli enemmän kuin minään vuonna sitä ennen. Lähin ennätys oli 1929, jolloin tuotanto oli 2,725,000 tonnia.

Pääkonsulinviraston viime syyskuun 16 p:nä päivätysssä, Kanadan sanomalehtipaperin tuotantoa koskevassa raportissa N:o 18 on esitetty tilasto, joka esittää tuotannon kuukausittain vuoden 1933 tammikuusta lähtien elokuuhun 1935. Viimeksimainitun vuoden neljänä viimeisenä kuukautena oli tuotanto seuraava:

Syyskuussa	223,898 tonnia
Lokakuussa	266,515 "
Marraskuussa	262,854 "
Joulukuussa	244,732 "

Yhdysvaltain tuotanto oli kalenterivuonna 1935 912,392 tonnia, Newfoundlandin 335,720 tonnia ja Meksikon 20,061 tonnia, joten Pohjois-Amerikan yhteinen tuotanto oli mainittuna vuonna yhteensä 4,021,462 tonnia. Edelliseen vuoteen verraten lisääntyi tuotanto Kanadassa 5.9 pros., väheni Yhdysvalloissa 5.1 pros., lisääntyi Newfoundlandissa 6.2 pros. ja väheni Meksikossa 1.1 pros. Lisäys kaikissa

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

näissä maissa oli yhteensä 124,374 tonnia eli 3.2 pros.,

Kanadan sanomalehtipaperin tuotanto oli:

Kalenterivuonna	1933	2,009,017 tonnia	
"	"	1934	2,594,643 "
"	"	1935	2,752,289 "

Viime joulukuun lopulla ilmoitetaan sanomalehtipaperia olleen Kanadan varastoissa 30,138 tonnia, ja Yhdysvaltain varastoissa 10,266 tonnia, yhteensä 40,404 tonnia. Vuoden 1934 lopussa oli molempain maiden varastoissa yhteensä 42,169 tonnia.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Talpo.
Joh. Kumpu

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 158/36.

17/1926 KD 36

Montrealissa 16 P:nä tammi KUUTA 1936.

30/1.36 - 1

aa.

VIITTAUS: N

P:nä KUUTA 19 P:TTY n:o

53 Jbe
(88. K. Kanada)

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 5. - Kanadan sanoma-
lehtipaperin tuotanto vuonna 1935.

5. p. 5. kl.
5. 04
kth. 31/1/36

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa, joka koskee Kanadan sanomalehtipaperin tuotantoa kalenterivuonna 1935.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

Talps.

Kuusi raportti
joht. Min. Kp. Pal. Kanyy

MONTREALI - SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *196/46*

21 / 1927 *WD 36*

Montreali SSA 22 P:nÄ tammi - KUUTA 19 36.

8/2-26 *3 - 1*

VIITTAUS: ..... N

P:nÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o

53 764 g
(56-A Kanada)

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti no. 6 - Katsauksia Kanadan

talouselämään vuonna 1935.

S.O.J.K.K.
läh 10/2 36

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa no. 6, joka käsittelee Kanadan talouselämää kalenterivuonna 1936.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Iit.

Pääkonsulinvirasto.

MONTREALI SSA OLEVA LAHETYS.

Salainen.

RAPORTTI n:o 6

Montreali ssa 20 p:nä tammi kuuta 1936.

21/1927 KD 26

8/2.26 2 - M1

Asia: Katsauksia Kanadan talous-
elämään vuonna 1935.

53 F64 f
(56-A-Rautat)

Täydellisiä ja lopullisia virallisia tilastoja Kanadan talouselämän kehityksestä ja saavutuksista ei ole vielä saatavissa koko kalenterin vuoden 1935 ajalta, mutta niistä tiedoista päättäen, joita sanoma- ja ammattilehdet ovat keränneet ja julkaisseet kulunutta vuotta koskevissa katsauksissaan, voidaan sanoa Kanadan talouselämän elpymisen joka alkoi jo 1933, jatkuneen kuluneenakin vuonna, vaikkakaan ei niin ripeästi kuin oli odotettu ja ennustettu.

Seuraavassa esitetään jo julkaistuihin tilastoihin, huomattujen liike- ja teollisuusmiesten ym. kirjoittamiin vuosikatsauksiin perustuvia tietoja erinäisten Kanadan tärkeimpien talouselämän alojen saavutuksista vuonna 1935. Tilastot eivät ole vielä täydellisiä. Sikäli kuin niitä julkaistaan, tulee Pääkonsulinvirasto niistä tiedoittamaan.

R a u t a t e i d e n r a h t i l i i k e n n e .

Huomauttaen vuoden 1935 rahtivaunulastien lukumäärän, kun sitä verrataan edelliseen vuoteen, antavan varminnan kuvan yleisen liike-elämän suunnasta, ilmoittaa Canadian-Pacific-rautatien presidentti, Sir Edward Beatty, eräälle lehdelle kirjoittamassaan katsauksessaan, että vuoden 1935 yhdentoista ensimmäisen kuukauden aikana

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

kujetettiin Kanadassa kaikkea rahtitavaraa 28,828 vaunulastia enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 1934. Lisäyksestä tulee läntisen Kanadan osalle 32,007 vaunulastia, jota vastoin itäinen Kanada osoittaa vähennystä 3,179 vaunulastia. Läntisessä Kanadassa tapahtunut vaunulastien lisäys osoittaa maanviljelijäin ostokyvyn lisääntymistä, sillä suuri osa lisääntyneestä rahdista oli heidän tarvikkeitaan. Sitä vastoin väheni viljan, viljatuotteiden ja karjan kuljetus 12,685 vaunulastilla. Viljan ja viljatuotteiden kuljetus väheni läntisessä Kanadassa 6,626 ja itäisessä 5,642 vaunulastilla ja karjan kuljetus idässä 3,335 vaunulastilla, jota vastoin se lisääntyi lännessä 2,918 vaunulastilla. Näiden numeroiden sanoo kirjoittaja osaltaan selittävän, miksi Kanadan rautateiden rahtitulot lisääntyivät kuluneena vuonna vaan vähän.

Muista tavaroista lisääntyi malmien kuletuks 5,437 ja paperin, massan ja paperipuun kuletuks lähes 11,000 vaunulastilla, jota vastoin puutavaraa kuljetettiin 1,136 vaunulastia vähemmän. Sekalaisen kauppatavaran kuljetus lisääntyi yhteensä 25,168 vaunulastilla, josta idän osalle tuli 17,890 ja lännen 7,278.

Canadian Pacific-rautatieteyhtiön kokonaistulot kuluneen vuoden yhdentoista ensimmäisen kuukauden aikana olivat 118,098,000 dollaria eli ainoastaan 3,261,000 dollaria suuremmat kuin samana aikana vuonna 1934. Vuoteen 1925 verraten osoittavat koko vuoden 1935 arvioidut tulot noin 65 milj. dollarin vähennystä.

Valtion omistaman Canadian National-rautatieverkoston kokonaistulot olivat sen presidentin ilmoituksen mukaan kuluneena vuonna arviolta 173 milj. dollaria (edell. vuonna 164.9 milj.) ja kokonaismenot 158.7 milj. dollaria (151.9 milj. doll.), joten puhdas tulo oli \$14.3 milj. doll. (13 milj. doll.) ja lisäys edelliseen vuoteen verraten 1.3 milj. dollaria. Mainittu rautatieverkosto on edelleen Kanadan liittovaltion surunlapsi, sillä yllämainittuihin kokonaismenoihin

eivät sisälly verkoston velkojen korot, jotka kuluneenakin vuonna ovat aiheuttaneet liittovaltiolle viitisenkymmentä miljoonaa dollaria puhdasta tappiota.

S i s ä v e s i e n l a i v a l i i k e n n e .

Suurten järvien ja St. Lawrencejoen vesistössä on laiva-rahtiliike ollut yli 4 1/4 milj. tonnia suurempi viime purjehduskautena kuin vuonna 1934.

Sault Ste. Marien kanavan läpi kulki viime purjehduskautena rahtia 48.3 milj. tonnia eli 6 milj. tonnia enemmän kuin edellisellä vuonna. Wellandin kanavassa väheni rahtiliike 9.3 milj. tonnista 1934 9 milj. tonniin 1935 ja St. Lawrence-joen kanavissa lisääntyi se 6.7 milj. tonnista 1934 6.9 milj. tonniin 1935. Kanavia käyttäneiden laivojen lukumäärä lisääntyi 9,345:stä 10,163:een ja niiden rekisteröity netto kantavuus 210,000 tonnia.

K a u p p a j a t e o l l i s u u s .

Kanadan liittohallituksen teollisuus- ja kauppadepartmentin tilastollisen toimiston laatiman tilaston mukaan painui Kanadan teollisuus ja kauppa alimpaan pulapisteesensä helmikuussa, 1933, jolloin, jos vuoden 1926 keskimäärä kuukautta kohti otetaan vertauskohdaksi indeksiluvulla 100, kaupan fyysillisen volyymin indeksi oli ainoastaan 67.0, teollisuustuotannon 60.9 ja tehdas- ja jalostustuotannon 58.7. Tammikuussa 1934 olivat vastaavat luvut jo 86.8, 84.5 ja 80.7 ; tammikuussa 1935 96.5, 96.3 ja 88.9, sekä lokakuussa samana vuonna 107.2, 109.5 ja 105.4. Toukokuusta alkaen, kesäkuuta lukuunottamatta, ovat kuukausittaiset indeksiluvut ylittäneet vuoden 1926 keskimääräisen indeksin.

Sekä Toronton että Montrealin arvopaperipörssin johtajat ilmoittavat Kanadan teollisuuden eläneen vuonna 1935 erittäin vilkasta nousukautta. Montrealin pörssin esimies sanoo suurempain voittojen, jako-osuuksien ja arvopaperien hintojen todistavan Kanadan liike-elä-

män toipumisesta ja vakiintumisesta vuoden 1935 ajalla, ja lisää, että liike lisääntyy Kanadassa nykyään vauhdilla, jonka vertaista ei ole nähty sitte keksikymmenluvun puolivälin. Toronton pörssin presidentti sanoo toipumismerkkien olleen nyt kuluneena vuonna erittäin edullisia todellisuudessaakin eikä ainoastaan toivovassa mielikuvituksessa. Vuosi 1935 pani liikkeelle taloudellisia voimia, jotka ovat edellisinä vuosina olleet hyvin pidättyväisiä. Kaivos- ja teollisuustuotannon numerot, pankkien tilastot, rautateiden vaunulastien lukumäärä ja kaikki yleisesti omaksutut liike-elämän ilmapuntarit osoittivat nousua, ja tehdasteollisuuden indeksi osoitti suurimman osan vuotta 96.7 oltuaan pulakauden alimmassa pisteessä, 58,7:ssä, vuonna 1933, ja, mikä on yhtä tärkeää, Kanadan teollisuusyhtiöiden todelliset balanssitilit osoittivat vuoden 1929 kokonaisnumeroita lähentelevää parantumista. Huippuvuoden, 1930-31 nettovoittoihin verraten olivat Toronton pörssin luetteloissa olevien yhtiöiden, jotka edustavat noin 80, jopa 90 pros. koko maan julkisista yhtiöistä, kokonaisnettovoitto vuonna 1931-1932 ainoastaan 66 pros., vuonna 1932-1933 noin 50 pros., vuonna 1933-34 59 pros., mutta 1934-35 jo 78 pros. ja olisi ollut 85 pros., ellei olisi täytynyt ottaa lukuun eräitä uusia, sinä vuonna ensi kertaa esiintyviä yhtiöitä.

U l k o m a a n k a u p p a.

Täydellisiä virallisia numeroita Kanadan ulkomaankaupasta ei ole vielä julkaistu, mutta sanomalehtien tilastolliselta toimistolta hankkimien tietojen mukaan on kulunut vuosi ollut Kanadalle jatkuvaa nousukautta. Koko kalenterivuonna oli vienti noin 730 milj. dollaria, edellisellä vuonna 653 milj. ja 1933 579 milj. Tuonti oli 1935 550 milj., edellisellä vuonna 513 milj., ja 1933 501 milj., joten vientienemmyys nousi kuluneena vuonna 179 miljooneen, 1934 se oli 140 milj. ja 1933 78 milj. Näihin vientinumeroihin ei ole laskettu kultaa ja hopeaa, jota vietiin maasta 1935 ja 1934 satakunnan milj.

dollarin arvosta.

Vuoden 1935 tärkeimmistä vientitavaroista mainittakoon vehnä, jota vietiin 137.2 milj. dollarin arvosta, vehnäjauhot 19,0 milj., kala ja kalatuotteet 24.5 milj., turkikset \$15.7 milj., liha 24.7 milj., juusto \$6.4 milj., laudat ja lankut \$26.1 milj., paperipuu \$27.6 milj., sanomalehtipaperi \$87.9 milj., autot ja autonosat \$25.9 milj., kupari, myös osittain jalostettuna \$29.1 milj., ja nikke-
li \$36.3 milj.

Viennin ja tuonnin jakaantumista eri maiden osalla ei ole vielä julkaistu tilastojenkaleriverivuodelta 1935, mutta sanomalehtien tilastolliselta toimistolta hankkimien ennakkotietojen mukaan jakaantuivat vienti ja tuonti viime marraskuun lopussa päättyneiden 12 kuukauden aikana seuraavasti:

V i e n t i :	Joulukuu 34- Marraskuu 35.	Joulukuu 33- Marraskuu 34.
Brittiläisen valtakunnan maat	370.0 milj. doll.	335.0 milj. doll.
Siitä:		
Englanti	297.0 " "	271.0 " "
Australia	22.0 " "	17.0 " "
Uusi Seelanti	8.3 " "	6.8 " "
Etelä-Afrika	12.7 " "	11.2 " "
Ulkomaat:	353.0 " "	308.0 " "
Siitä:		
Yhdysvallat	263.0 " "	211.0 " "
Belgia	9.3 " "	12.3 " "
Ranska	7.7 " "	10.2 " "
Italia	3.0 " "	3.0 " "
Saksa	3.2 " "	6.9 " "
Japani	15.0 " "	16.3 " "
 T u o n t i :		
Brittiläisen valtakun. maat	174.0 " "	156.0 " "
Siitä:		
Englanti	117.0 " "	114.5 " "
Ulkomaat		
Siitä:		
Yhdysvallat	314.0 " "	290.0 " "
Belgia	4.5 " "	4.5 " "
Japani	4.0 " "	4.0 " "

Kanadan ulkomaankauppa on kuluneena vuonnakin yhä enemmän keskittynyt brittiläisen valtakunnan maihin ja Yhdysvaltoihin menettäen jalansijaa muualla. Brittiläisen valtakunnan maihin ja varsinkin Englantiin on se lisännyt vientiään runsaasti, mutta lisännyt ostojaan niistä, varsinkin Englannista, hyvin vähän. Yhdysvaltain kanssa ovat sen kauppasuhteet edelleen lisääntyneet, varsinkin vienti. Vielä tilivuonna 1929 oli Kanadan tuontienemmyys Yhdysvalloista 369 milj. dollaria, nyt on se suuresti supistunut. Tilivuonna 1934-35 oli se enää ainoastaan 79 milj. dollaria, nyt kuluneena kalenterivuonna lienee se jäänyt lähemmäksi 50 kuin 60 milj. dollaria.

Kanadan ja Yhdysvaltain välillä solmittuun, kuluvan vuoden alussa voimaan astuneeseen kauppasopimukseen ollaan Kanadassa yleensä tyytyväisiä. Kauppa- ja teollisuusdepartmentti on laatinut seuraavan taulukon, joka osoittaa miten kauppasopimus olisi vaikuttanut Kanadan vuosina 1929 ja 1934 Yhdysvaltoihin tapahtuneeseen vientiin, jos se olisi jo silloin ollut voimassa.

Sopimuksen myöntämä tullietu.	Nimikkeiden lukumäärä, joita sopimus koskee	1929 Milj. doll.	1934 Milj. doll.
50 pros. alennus	27	44.0	23.4
40-49 " "	11	6.1	0.7
30-39 " "	11	20.0	2.8
20-29 " "	13	8.4	3.6
Vähemm. kuin 20 pros. alennus	1	0.2	0.2
Nykyinen tulli turvattu	4	8.4	6.6
Tullivapaus myönnetty	21	220.7	111.2
Yhteensä	88	307.8	148.5
Kanadan kokonaisvienti Yhdysvaltoihin		503.0	227.0

Kanada on puolestaan myöntänyt Yhdysvalloille suosituimmuuden lisäksi 180 tullitaksan järjestelyä, joista 68 on alennuksia, 20 tullivapautuksia, 77 vakuutuksia, että tullia ei koroteta ja 15, että tullia

vapautta jatketaan. Äänekkäimmin on Kanadan autoteollisuus moittinut kauppasopimusta, sillä Yhdysvaltain autoille ja autonosille on siinä myönnetty alennukset kahdesta ja puolesta kymmeneen prosenttiin.

Yhdysvaltain puutavara- ja maatalousmiesten kauppasopimusta vastaan suuntaaman paheksumisen johdosta on laskettu, että Kanadalle myönnetty puutavarakvoota rajoittaa Kanadan puutavaraviennin ainoastaan viiteen prosenttiin Yhdysvaltain koko puutavarakulutuksesta;

että Kanadan karjan vienti Yhdysvaltoihin ei nouse enempään kuin kolmeen neljännesosa prosenttiin Yhdysvaltain kulutuksesta;

että vasikkain vienti ei ylittäne yhtä neljännesosa prosenttia Yhdysvaltain kulutuksesta;

että koko siitä kermamäärästä, minkä Kanada saa viedä Yhdysvaltoihin, maksamalla siitä tullia 35 senttiä 3.8 litralta, tulee ainoastaan 0.12 litraa kutakin Yhdysvaltain asukasta kohti.

Yhdysvalloille ovat Kanadalle annetut myönnytykset aivan vähäisestä merkityksestä, sitä vastoin merkitsevät ne paljon Kanadalle.

M i n e r a a l i t u o t a n t o .

Kanadan tilastollisen toimiston kaivos-, metallurginen ja kemiallinen osasto on arvioinut Kanadan mineraalituotannon arvon vuonna 1935 308 milj. dollariksi eli 11 pros. suuremmaksi kuin edellisenä vuonna, ainoastaan vuonna 1929 on mineraalituotanto ollut vähän suurempi kuin nyt kuluneena vuonna.

Seuraavassa taulukossa esitetään virallinen arvio Kanadan mineraalituotannosta vuosina 1934 ja 1935.

	1934	1935		1934	1935
Metalli	3,737 tonnia	5,469 tonnia	4,200 tonnia	5,374 tonnia	5,374 tonnia
Kalumi	348 tonnia	3,741 tonnia	425 tonnia	5,291 tonnia	5,291 tonnia
Kiven hiilikas	---	3,122 tonnia	---	3,222 tonnia	3,222 tonnia
		12,600 tonnia		13,887 tonnia	13,887 tonnia
Maikkaa	---	---	---	---	---
		378,128 tonnia		378,128 tonnia	378,128 tonnia

Metalleja	1934		1935	
	Määrä 1000 mitta- yksikköä	Arvo 1000 doll.	Määrä 1000 mitta- yksikköä	Arvo 1000 doll.
Kultaa	2,972 unss.	61,438	3,290 unss.	68,024
kurssi- lisäys	-----	41,098	-----	47,774
Hopea	16,415 "	7,791	16,413 "	10,346
Nikkeliä	128,637 naul.	32,139	139,194 naul.	35,450
Kuparia	364,761 "	26,671	418,753 "	32,322
Lyijyä	346,276 "	8,437	337,459 "	10,620
Sinkkiä	298,580 "	9,088	316,251 "	9,825
Platinaa	200 unss.	6,190	187 unss.	5,326
Kobalttia	592 naul.	592	638 naul.	514
Muita metalleja	-----	666	-----	1,527
	Yhteensä	194,110		221,728
Ei-metall. polttolaineita.				
Hiihtä	13,810 tonn.	42,046	14,109 tonn.	42,499
Luonnonkaasua	23,162 tuh.kuu- tiojalk.	8,760	22,568 tuh.kuu- tiojalk.	8,367
Raakaa petroolia	1,411 tynn.	3,449	1,430 tynn.	3,406
Turvetta	2 tonn.	7	2 tonn.	8
	Yhteensä	54,262		54,280
Muita ei-metalleja.				
Asbestia	155 tonn.	4,936	212 tonn.	6,972
Maasälpää	18 "	147	16 "	128
Kipsiä	461 "	864	556 "	920
Dolomiittia	---	382	---	474
Kvartssia	273 "	482	228 "	421
Suolaa	322 "	1,955	354 "	1,723
Natrium sulfaattia	---	587	---	341
Rikkiä	52 "	515	60	585
Talkkia ja saip- puakiveä	---	181	---	156
Muita	---	450	---	410
	Yhteensä	10,502		12,130
Savituotteita ym.				
Tiiliä, johtoja ym.	----	2,680	----	2,800
Sementtiä	3,783 tynn.	5,668	3,588 tynn.	5,583
Kalkkia	368 tonn.	2,746	426 tonn.	3,061
Kiveä, hiekkaa ym.	----	8,193	----	8,582
	Yhteensä	19,287		20,026
Kaikkia yhteensä		278,162		308,164

R a k e n n u s t o i m i n t a .

Alimman rajansa saavutti rakennustoiminta vuonna 1933, jolloin rakennussopimuksia tehtiin ainoastaan 97,3 milj. dollarin edestä. Vuonna 1934 nousi sopimusten määrä 125,8 milj. dollariin ja asiantuntijain laskelmien mukaan vilkastui rakennustoiminta huomattavasti nyt kuluneena vuonna, jolloin siihen lasketaan käytetyn 160,3 milj. doll. Vilkastumisen syyksi ilmoitetaan huokea raha, yleisen luottamuksen palautuminen ja uudenaikaisten rakennusten todellinen tarve. Vuonna 1929 tehtiin rakennussopimuksia 557 milj. dollarin edestä.

P u u t a v a r a t e o l l i s u u s .

Kanadan puutavarateollisuudesta vuonna 1935 on jo viime joulukuun 30:nä päivättyssä raportissa annettu yksityiskohtaisia tietoja.

Mitä hyötyä Yhdysvaltain ja Kanadan välillä solmittu kauppasopimus tuottaneekin Kanadan puutavaraliikkeelle, ei sen vaikutus voinut tuntua vielä nyt kuluneena vuonna muussa kuin korkeintaan siinä, että metsänhakkuita on suunniteltu jonkun verran enemmän kuin edellisenä vuonna, mutta toiselta puolen lienevät sekä ostajat että myyjät olleet, kauppasopimuksen voimaantumista ja sen lupaamia etuja odotellessaan, vuoden lopulla jonkun verran pidättäytyväisiä kauppoihin nähden, jotka vaativat leveranssia ennen vuoden loppua. Sitä vastoin ilmoitetaan melkoisia kauppoja jo tehdyn kuluvan vuoden tiliin.

Kanadan puutavaramiehet ovat yleensä olleet tyytyväisiä mainittuun kauppasopimukseen. Paitsi, että koko Kanadan ja varsinkin British Columbian puutavarateollisuuden odotetaan hyötävän sopimuksesta nyt alkaneena vuonna, ovat puutavaramiesten lehdistä julkaistut lausunnot ennusteluissaan hyvin varovaisia. Huomattavimpana hyötynä mainitaan se, että kun nyt voidaan lähettää suurempia puutavaramääriä Yhdysvaltoihin, voidaan odottaa markkinoiden, joilla ostajat ovat jo pitemmän aikaa olleet määräävinä, muuttuvan enemmän kuin tähän asti myyjäin markkinoiksi, ja hintojen sitä mukaan kohoavan. Normaaleja, teollisuuteen

sijoitettuja pääomia, sen tuotantokykyä vastaavia markkinoita ja hintoja ei kuitenkaan voitane toivoa ennenkuin kotimainen ostokyky ja kulutus ovat parantuneet. Yhdysvaltain ennustellaan tarvitsevan enemmän puutavaraa nyt alkaneena vuonna. Kanadan johtavat puutavarpiirit kehoittavat puutavaraliikkeitä pysymään ainakin nykyisissä hinnoissa. Ostajan vaatimukseen, että hintoja olisi alennettava saavutettua tullialennusta vastaavassa määrässä, ei ole suostuttava, myöskään ei ole pyrittävä ensi kuukausina tunkemaan Yhdysvaltain markkinoille niin paljon tavaraa, että hinnat sen johdosta alenevat.

British Columbian puutavaraliikkeellä on kuluneena vuonna ollut vastoinkäymisiäkin. Japanin ja Kanadan välinen, keskikesällä alkanut tullisota lopetti koko loppuvuodeksi British Columbian vuosittain noin kahteen ja puoleen miljoonaan dollariin nousevan puutavaran, paperin ja massan viennin Japaniin. Vancouverissa puhkesi satamatyöläisten lakko, joka on pitänyt sen satamaa sotakannalla kuusi kuukautta. Lakko levisi lyhemmäksi ajaksi muihinkin satamiin. Vielä nytkin ilmoitetaan Vancouverissa lastanneilla laivoilla olevan vaikeuksia lastiaan Seattlessa ja San Franciscossa purkaessaan. Toiselta puolen hyötyi British Columbia Yhdysvaltain puolella Washingtonissa ja Oregonissa olleesta lakosta, jonka 18,000 lauta- ja päresahojen työläistä teki pannen mainitut sahat pariksi kuukaudeksi seisomaan. Puutavaran hinnat kohosivat sen johdosta Yhdysvaltain puolella niin paljon, että ne riittivät tullimaksuiksikin. Tilauksia oli muutaman viikon ajan yli tuotannon, ja British Columbian käsillä olevat varastot tyhjenivät.

British Columbian luottamusta tulevaisuuteen osoittaa se, että he ovat kohottaneet huomattavasti metsätyöläisten palkkoja.

M a a t a l o u s .

Kanadan maataloudesta vuonna 1935 on jo sitä koskevassa, tk. 8:na päivättyssä raportissa annettu yksityiskohtaisia tietoja.

Mainittakoon kuitenkin vielä seuraavaa:

Pääministeri Bennettin hallituksen alkama sekä vehnäkaupan että kaikkienkin maataloustuotteiden kaupan säännöstely ja kontrolli herätti jo alusta pitäen kiivasta vastustusta varsinkin liike- ja rahamiespiirien taholta, jotka näkivät hallituksen toimenpiteissä yksityisen yritteliäisyyden ja elinkeinovapauden kahlehtimista ja pyrkimystä keinovaltion esteiden asettamiseen vapaalle kilpailulle. Ottaen huomioon, että uusi pääministeri Mackenzie King on tunnettu liberaaliksi, joka ei, kuten hänen vaalipuheistaankin kävi selville, kuulu niihin, jotka suosivat valtiiovallan isännöivää sekaantumista liike ja talouselämän toimintaan, odotetaan nyt suurella mielenkiinnolla hänen hallituksensa suhtautumista Bennetin hallituksen aikaansaamaan, varsinkin maatalouden säännöstelyä tarkoittavan luonnontuotteiden myyntilakiin (Natural Products Marketing Act) sekä muihinkin, työväen suojelusta ym. tarkoitaviin reformilakeihin. Niiden perustuslaillisuudesta lausuttiin jo niitä laadittaessa vakavia epäilyksiä, ja todennäköistä on, että kun Kanadan parlamentti kokoontuu ensi helmikuun 6 p:nä, se saa tehtäväkseen niiden kumoamisen tahi korjailemisen. Missä määrin uusi pääministeri katsoo voivansa koskea luonnontuotteiden myyntiä säännöstelevään lakiin, on vielä epätietoista. Maatalouden harjoittajien keskuudessa tuntuu sillä olevan kannatusta, mutta vastustajain taholta verrataan sitä Yhdysvaltain ylioikeuden äskettäin perustuslain vastaiseksi julistamaan maatalouden säännöstelylakiin (Agricultural Adjustment Act eli AAA) ja väitetään, että se johtaisi Kanadan maanviljelyksen täydelliseen säännöstelyyn, joka määräisi miten paljon tuottajat saavat tuottaa ja miten paljon kuluttajain täytyisi maksaa.

Bennettin vehnäpolitiikan jälkiselvittely voi vielä muodostua sotkuiseksi. Kun hänen asettamansa vehnälautakunta ryhtyi toimeensa, joutui sen haltuun 76 milj. bushelia vehnänmyyntiosuuskunnilta

siirtynyttä vehnää. Tämä vehnä oli maksanut vuonna 1931 61 senttiä busheli. Sen säilytyskustannusten osuuskuntien viljasäiliöissä väitetaan sen jälkeen tulleen maksamaan 44 senttiä bushelia kohti, niin että se maksaa nyt \$1.05 senttiä busheli. Osuuskunnat vaativat nyt valtiolta noin 8.2 milj. dollaria jakaakseen sen niille jäsenilleen, jotka luovuttivat niille kysymyksessä olevan vehnän. Sen johdosta, että osuuskunnat vastustanevat uuden hallituksen viljapolitiikkaa, viittaavat sen kannattajat siihen, että vastustajat eivät tahdo luopua tulosta, minkä saavat vehnän säilyttämisestä säiliöissään. Tähän asti on niillä jo ollut tuloa siitä noin 25 milj. dollaria,

V a r a r i k o t .

Aikojen paranemista osoittaa myös vararikkotilasto. Yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana oli 1935 ainoastaan 980 vararikkkoa, vastaavana aikana 1934 oli 1,159, 1933 - 1,585 ja 1932 - 1,792. Vararikkoon luovutettujen pesien omaisuus oli mainittuna aikana 1935 - 13 milj. doll., 1934 - 18 milj., 1933 - 26 milj. ja 1932 - 30 milj. doll.

P^ap e r i t e o l l i s u u s .

Kanadan paperi- ja massateollisuudesta vuonna 1935 on annettu yksityiskohtaisia tietoja sitä koskevassa, viime joulukuun 30:nä päivättyssä raportissa.

Koko kalenterivuoden viennistä ei ole vielä tilastoja saatavissa. Mainittakoon ainoastaan, että sanomalehtipaperia vietiin maasta kuluneen kalenterivuoden yhdentoista ensimmäisen kuukauden aikana \$78,444,889:n arvosta. Vastaavana aikana 1934 oli vienti \$73,529,965.

V a r j o p u o l i a .

Edellä esitetyt selostukset osoittavat, että Kanadan taloudellisen elämän tärkeimmillä aloilla on ollut huomattavissa nousua ja vilkastumista kuluneena kalenterivuonna. Maanviljelijäin asema ja ostokyky on jonkun verran parantunut, samoin on yleisessä ostokyvyssä

ollut havaittavissa paranemista. Erinäisten muidenkin teollisuudenhaarojen asema on parantunut. Kun kuluneen vuoden saavutuksia verrataan pulan edellisten vuosien saavutuksiin, on kuitenkin otettava huomioon erinäisiä seikkoja, jotka vaikuttavat, että taloudellinen asema nyt kuluneena kalenterivuonna ei todellisuudessa ole lähimainkaan niin hyvä, kuin esitetysti vertailevista numeroista voisi päätellä. On otettava huomioon, että Kanadaⁿ ja sen maakuntien taloudellinen asema ei ole enää lähimainkaan niin hyvä kuin ennen pulaa. Niiden velat ovat kasvaneet sen jälkeen suuresti. Useiden maakuntain ja kuntien, jopa erinäisten suurten, taloudellisen elämän ⁴kekuksina huomattavien kaupunkienkin raha-asiat ovat aveluttavalla kannalla. Liittovaltionkin velkataakka on lisääntynyt suuresti ilman vastaavaa tulojen ja omaisuuden lisäystä. Tämä kaikki merkitsee, että verokuorma on suuresti lisääntynyt ja että toiveita sen huomattavammasta kevenemisestä lähivuosina ei ole. The Bank of Nova Scotian vuosikertomuksessa on laskettu, että Kanadan kokonaistulon olisi täytynyt lisääntyä 1800 miljoonalla eli 46 prosentilla sitte vuoden 1930 ennekuin Kanadan hallitus olisi voinut päättää tulo- ja menoarvionsa ilman lisäveroja. Vuosikymmenenä 1921 - 1930 vaati verotus ainoastaan 15 pros. Kanadan koko tulosta, nyt vaatii se ainakin kaksi kertaa sen määrän Kanadan vähentyneistä tuloista. Ainoastaan joku ainoa Kanadan maakunnista sai viime vuonna pidetyksi tulo- ja menoarvionsa tasapainossa, useimpain täytyi lisätä jo ennestään suurta velkataakkaansa. Liittovaltion ensi maaliskuun 31 p. päättyvän tilivuoden odotetaan osoittavan vaillinkia 115:stä 125:teen miljoonaan dollariin, kuten useana edellisenäkin vuotena. Ainoastaan tuloverot osoittavat noin 15 milj. dollarin lisäystä kuluneena vuonna. Työttömyys on jonkun verran vähentynyt, mutta työttömäin avustus tulee olemaan edelleen suurena rasituksena. Pankit valittavat, että niiden talletukset osoittavat kyllä lisäystä, mutt^a luoton anto yksityiselle yritteliäisyydelle lisääntyy hitaasti. Niiden paras sijoituspaikka on

liittovaltion, maakuntain ja kuntien laivat. On laskettu tämän luotonannon lisääntyneen kuluneena vuonna yli 202 milj. dollaria ja olevan nyt 48 pros. pankkien talletuksista. On jo lausuttu vakavia epäilyksiä pankkien talletusten sitomisesta lainanantoon, joka liittovaltion, maakuntain ja kuntien rahallisen aseman yhä heikentyessä voi uhata pankkien asemaa. Näin ollen täytyy Kanadan talouselämän osoittaa kuluvana vuonna ja sen jälkeen huomattavasti parempia saavutuksia ennenkuin se on jälleen todella vakavalla pohjalla. Mainituista Kanadan talouselämän varjopuolista annetaan tarkempia tietoja vastaisissa raporteissa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

ad. Kinn report

Kp

Kid. Ma

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 408/91.

47/1901 KD 06
2/3.06 - 1

Montreali SSA 14 P:Ä helmi KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

P:NÄ ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. 19

53 F64 f.
(32. D. Kaudas)

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanadan Menoarvio.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa no. 7
Kanadan menoarvio.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO
~~LÄHETYSKÖ~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 7

Montreali ssa 13 p:nä helmi kuuta 1936.

Asia: Kanadan menoarvio.

42/1931 KD 36
2/3.36 32 - 1/1

OSASTO

53 F64 f
(32 D. Kanada)

Kanadan alahuoneessa esitti rahaministeri Dunning tk. 12 p. hallituksen menoarvion huhtikuun 1 p:nä alkaavaa tilivuotta 1936-1937 varten. Se osoittaa menoja kaikkiaan \$384,427,548, josta varsinaisia menoja \$380,075,939 ja pääomamenoja \$3,455,900, ja lainoja ja ennakkoja \$895,700. Vastaavat menoerat ovat kuluvan vuoden menoarviossa: menot yhteensä \$396,509,542, josta varsinaiset \$389,394,211, pääomamenot \$5,970,959 ja lainat ja ennakot \$1,144,372. Menoarvio osoittaa näin ollen vähennystä edelliseen vuoteen verraten yhteensä \$12,081,958, josta varsinaisten menojen osalle tulee \$9,318,272, pääomamenojen \$2,515,023 ja lainojen ja ennakkojen \$248,663. Menoista on parlamentin päätettäviä \$203,174,910, jäännös on lakimääräisiä menoja .

Menoarvioon tehdyt lisäykset ja väheneykset käyvät ilmi seuraavasta menojen luettelosta, jossa sulkumerkkien sisään merkityt numerot osoittavat kuluvan vuoden menoarvion vastaavia menoja: Valtiovelka \$140,335,078 (137,139,117); hoito \$211,030 (200,712); siviilihallinto \$10,160,259 (9,934,262); oikeuslaitos \$2,179,100 (2,202,921); vankilat \$2,749,506 (2,925,947); lainsäädäntö \$2,263,202 (2,310,041); siirtolaisuus ja asutustoiminta \$1,189,300 (1,270,562);

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

maatalouden alalle kuuluvissa menoissa \$7,117,341 (7,445,582); sotilaiden ja yleinen asutustoiminta \$786,300 (777,513); eläkkeet \$615,204 (619,154); vanhuuden eläkkeet \$815,432 (923,780); puolustuslaitos \$13,377,985 (13,093,668); ilmailuvoimat \$5,801,100 (4,306,364); rautatiet ja kanavat \$4,031,725 (4,470,290); yleiset työt \$12,740,320 (16,568,885); postinkuljetus- ja laivojenavustus \$2,086,850 (2,431,258); valtameri ja jokipalvelus \$ 2,719,800 (2,987,467); majakka- ja rannikko-palvelus \$2,162,920; (2,423,610); tieteelliset laitokset \$666,110 (747,893); laivojen tarkastus \$128,700 (140,072); kalastus \$1,567,900 (1,753,012); avustukset maakunnille \$13,768,953 (13,768,953); kaivannot \$ 751,000 (592,095); työväen suojelus \$476,000 (598,000); painatuskustannukset \$120,500 (132,650); indiaanit \$4,491,100 (4,743,644); ratsastava poliisi \$5,594,800 (5,912,988); luoteitten alueiden hallinto \$417,100 (497,132); Yukonin alueen hallinto \$112,000 (103,532); liittovaltion maat, puistot ym. \$1,630,180 (1,781,688); eläkkeet ja yleinen terveys \$55,988,758 (55,892,867); ulkoasiat \$688,490 (690,992); sekalaista \$32,905,738 (39,821,883); valtion tulojen kantaminen \$10,310,000 (10,393,374); rautatiet ja kanavat, tulojen kantaminen, \$2,808,600 (2,818,334); yleiset työt, tulojen kantaminen \$671,250 (677,163); postilaitos \$30,927,727 (31,275,360); kauppa ja teollisuus \$4,708,576 (5,013,834); rautatiet ja kanavat, pääomamenot \$277,500 (611,211); yleiset työt, pääomamenot, ei mitään (300,000); yleiset työt, pääomamenot satamiin ja kulkuväyliin \$3,178,400 (5,059,348).

Kuten edelläolevasta käy selville ovat suurimmat lisäykset kuluvaan vuoteen verraten tapahtuneet seuraavien nimikkeiden kohdalla: valtiovelka \$3,195,961; ilmailuvoimat \$1,494,736; puolustuslaitos \$284,317; siviilihallinto \$225,997; ja kaivannot \$158,904; siviilihallinnon menojen nouseminen johtuu kokonaan palkkojen kohottamisesta lakien säätämiin määriin.

Suurimmat vähennykset ovat tapahtuneet: sekalaisissa menoissa \$6,916,145; yleisissä töissä \$3,828,565 (tähän eivät kuitenkaan sisälly

hätäaputöinä tehtävät työt); äänioikeus- ja vaaliviraston menoissa \$636,000; hiilen kuljetuksen avustuksissa \$500,356; rautateiden ja kanavain menoissa \$438,565; postilaitoksen menoissa \$347,632, mistä postipalveluksen vähentämisestä \$127,950 ja palkoissa \$124,682; postin kuljetusavustuksissa laivoille ym. \$344,408; kauppa ja teollisuusdepartmentin menoissa \$305,258, siitä vehnälain täytäntöönpanomenoissa \$149,460; määrärahassa maanviljelysnäyttelyitä varten \$204,362; ja kylmäsäiliölain täytäntöönpanomenoissa \$154,189. Sekalaisissa menoissa tapahtuneet vähennykset koskevat etupäässä entisen hallituksen reformi- ym. lakien täytäntöönpanokustannuksia. Työnvälitys- ja sosiaalivakuutuslain edellyttämät määrärahat on vähennetty 2 miljoonasta dollarista 20,000 dollariin, luonnontuotteiden myyntilain \$1,545,500:sta \$106,600:aan, jne.

Tilivuoden 1936-1937 kuluessa lankeaa valtiolainoja maksettavaksi \$431 milj.

Menoarvioon eivät sisälly ylimääräiset menot, kuten menot hätäavustuksista ja valtion omistaman rautatieverkoston tappio. Nämä menot ovat viime vuosina aiheuttaneet vajausta toista sataa miljoonaa dollaria vuosittain, ja kuluvankin vuoden vajeus arvioidaan vähintään 125 milj. dollariksi. Vaikka mainitut menot, varsinkin hätäaputöistä, väheneisivätkin tulevana tilivuonna jonkun verran, ei nyt esitetty menoarvio voi estää suurta vajausta. Kun liittovaltion pääasiallisin tulojen lähde on välitön ja välillinen verotus, on sen edelleen turvaututtava joko jo ennestään suuren verotaakan tahi valtiovelkansa lisäämiseen.

Menoarvion johdosta ei lehdissä ole näkynyt vielä lausuntoja. Se tuottanee pettymystä niille, jotka odottivat, että uusi hallitus voisi toimeenpanna suurempiakin vakinaisten menojen supistuksia vähentääkseen vajausta, jonka uudistumisen vuosi vuodelta oivalletaan jo selvästi saattavan maan raha-asiat perikatoon.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

*Kuusi raport
aa*

Kp.

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *420/95*

52/1932 KD 26

Montreali SSA 15 P: NÄ helmi KUUTA 19 36.

2/0.26 - 1

*Vide
Bul*

VIITTAUS: ..... N

P: NÄ ..... KUUTA 19 ..... P: TTY ..... n:o .....

*53 F64 f
(36. R. B.)*

VIITTAUS: ..... D. U. M. .... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Siirtolaisuus Kanadassa.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa n. 8,
joka koskee siirtolaisuutta Kanadaan.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

PÄÄKONSULIN VIRASTO

MONTREALI Ssa OLEVA LAHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 8

Montreali ssa 15 p:nä helmi kuuta 1936.

Asia: Siirtolaisuus Kanadassa.

52/1936 KD 26

7/0. 26 3 - M:1

53 F64 6
(36. R. 6.)

Juuri julkastun virallisen tilaston mukaan saapui Kanadaan kalenterivuonna 1935 38 suomalaista siirtolaista, edellisessä vuonna oli saapunut 63.

Kaikkiaan saapui Kanadaan mainittuna aikana 11,277 siirtolaista, edellisessä vuonna 12,476. Saapuneista oli englantilaisia, irlantilaisia, skotlantilaisia 2,103 (edell. v. 2,166), Yhdysvalloista 5,291 (6,071), pohjois-euroopalaisiin rotuihin kuuluvia 631 (644), Niistä saksalaisia 230 (304) ja suomalaisia 63 (38), muihin rotuihin kuuluvia 3,252 (3,595), niistä slovakkeja 400 (588), ruteeneja 476 (563), puolalaisia 405 (392), unkarilaisia 319 (427), juutalaisia 560 (577), italialaisia 333 (320), kroatialaisia 158 (149), jugoslaveja 116 (102) ja venäläisiä 84 (47), japanilaisia 70 (125) ja tshekkejä 111 (68).

Sitte heinäkuun 1 päivän 1900 on Kanadaan maaliskuun 31 p:nä 1935 päättyneen tilivuoden loppuun mennessä saapunut kaikkiaan 4,674,071 siirtolaista, niistä suomalaisia 58,776. Maaliskuun lopussa päättyvien tilivuosien osalle jakaantuu siirtolaisuus sueraavasti:

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

	Kaikkiaan	Suomalaisia
1900-1	49,149	682
1901-2	67,379	1,292
1902-3	128,364	1,734
1903-4	125,899	845
1904-5	142,653	1,323
1905-6	184,064	1,103
1906-7	122,165	1,049
1907-8	257,309	1,212
1908-9	141,370	669
1909-10	196,044	1,457
1910-11	294,517	2,132
1911-12	334,853	1,646
1912-13	382,841	2,391
1913-14	367,240	3,183
1914-15	126,778	459
1915-16	37,453	139
1916-17	65,128	249
1917-18	65,945	113
1918-19	48,942	2
1919-20	108,408	44
1920-21	138,728	1,401
1921-22	82,324	274
1922-23	67,446	1,171
1923-24	145,250	7,640
1924-25	111,362	4,261
1925-26	96,064	1,617
1926-27	143,989	5,180
1927-28	151,600	4,765
1928-29	167,723	3,651
1929-30	163,288	4,565
1930-31	88,223	2,297
1931-32	25,752	92
1932-33	19,782	30
1933-34	13,903	51
1934-35	12,136	59

Yhteensä

4,674,071

58,776

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

W. U. *Kuusi raportti*

E. a. Min.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *456/405*

46/1930 KD 26
2/3.26 - 1

Montreali SSA 18 P:nÄ helmä KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

P:nÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

53 764 f
(60.8.)

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: N.b.l. - Suomen mainostusmahdolli-

suuksista Kanadassa.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa
No. 9, joka koskee Suomen mainostusmahdollisuuksia
Kanadassa.

A. I. Jalkanen
A. I. Jalkanen,
Pääkonsuli.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

MONTREALI S S A O L E V A N K A N A D A S S A

Salainen.

RAPORTTI n:o 9

Montrealissa 18 p:nä helmi kuuta 1936.

Asia: Nb 1 - Suomen mainostusmah-
dollisuuksista Kanadassa.46/1930 WD 36
2/3 36 3 - W-1
53 564 f
(60.8)

Ulkoasiainministeriön viime joulukuun 17:nä päivätyn kierto-
kirjeen johdosta, joka koskee Suomen Vientiyhdistyksen julkaisuja,
saa Pääkonsulinvirasto sen lisäksi, mitä se on vastauksessaan mai-
nittuun kiertokirjeeseen esittänyt, selostaa huomioitaan Suomen täkä-
läisistä mainostusmahdollisuuksista yleensä.

Epäilemättä voisi Suomen virallinen edustaja Kanadassa
tehdä hyvän joukon enemmän, kuin mitä on tehty, Suomen mainostamiseksi
täällä, jos hänen tulonsa sallisivat hänen kuulua erilaisiin klu-
beihin ja ottaa osaa seuraelämään, ja hän omaisi kyvyn solmia tutta-
vuuksia ja suhteita ja käyttää niitä hyväkseen, kaikki tämä sillä
edellytyksellä, että häneltä riittäisi siihen aikaa varsinaisten vi-
rastotöiden ja -tehtävien ohella.

Kanadassa yleensä ja varsinkin Suomen virallisen edustuksen
asemapaikassa Montrealissa kohtaa Suomen mainostus kuitenkin erinäi-
siä vaikeuksia, joita parhainkaan edustus ei voisi välttää.

Montreal on miljoonakaupunki, jossa on useita kymmeniä kon-
sulinvirastoja. Ne eivät yleensä ole erikoisemmin "uutisarvoisia"
sanomalehdistölle, joka sitä paitsi suhtautuu epäluuloisesti ulkoma-
laiselta viralliselta taholta tulevaan mainostukseen jo siitäkin syys-
tä, että jos se avaisi palstansa yhdelle, täytyisi sen avata ne

JAKELUOHJE: Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

toisellekin.

Suomen ja Kanadan väliset kauppasuhteet ovat niin vähäiset, ettei Montrealissa enemmän kuin koko Kanadassakaan ole liikemiespiirejä, jotka liike-etujensa tähden tuntisivat tarvetta osoittaa Suomiystävyyttä ja olla kanadalais-suomalaisten yhdistysten kantajoukkona. Suomen taiteilijat, kirjailijat, tiedemiehet ja matkailijat eivät ole käyneet ja oleskelleet Kanadassa solmimassa suhteita ja ystävyysia Kanadan sivistyneiden piirien kanssa, joten virallisen edustuksen on vaikea löytää niidenkään keskuudesta Suomi-harrastuksen ystäviä. Suomalainen asutus Montrealissa on niin nuorta, että se ei ole vielä ehtinyt hankkia itselleen sellaista taloudellista ja yhteiskunnallista asemaa, että sekään voisi huomattavammassa määrässä toimia Suomen ja Kanadan taloudellisten ja henkisten suhteiden hyväksi.

Niin miljoonakaupunki kuin Montreal onkin, on se monessa suhteessa jällellä Helsingistä. Sillä ei ole esimerkiksi yhtään vakinaista teatteria, ooperasta puhumattakaan. Jos sen sanomalehdistön voidaan katsoa kuvastavan sen asukkaiden henkisiä ja taiteellisia harrastuksia, niin eivät ne osoita kovinkaan suurta kiinnostusta muiden maiden harrastuksiin ja saavutuksiin, vaan keskittyvät etupäässä omahyväiseen itsepalvontaan. Esim. Sibelius on montrealilaisille vielä niin vieras suuruus, että hänen 70-vuotisjuhlansa johdosta ainoastaan yksi lehti julkaisi hänestä kirjoituksen, senkin viikkoa myöhemmin, yksi julkaisi hänen kuvansa, muut vaikenivat hänestä, vaikka kaikille oli toimitettu ajoissa hänestä elämäkerrallisia tietoja, hänen kuvansa ja hänen sävellyksiään koskeva selostus kirjeen ohella, jossa ilmoitettiin hänen merkkipäivästään ja juhlallisuuksista, joilla Suomi ja koko musiikki maailma valmistautui sitä viettämään. Suomea koskevien julkaisujen ja kirjoitusten lähettämisestä sanomalehdille ei näytä olevan suurtakaan apua, sillä ne joutuvat säännöllisesti paperikoriin. Varsinkin Montrea-

lin sanomalehdet seuraavat hyvin vähän muiden kuin Yhdysvaltain ja Englannin sekä eräiden muiden suurvaltojen asioita.

Niin omituiselta kuin voi tuntuakin, ei kaikki se edistys ja menestys, minkä Suomi on saavuttanut, ole aina ja välttämättömästi hyvää Suomen mainosainehistoa Kanadassa. En tahdo sanoa, että Kanadan johtavat taloudelliset ja valtiolliset piirit ja niiden omistamat ja jo ilmoituskannatuksenkin tähden niistä riippuvat sanomalehdet halusivat erityisesti ja tarkoituksellisesti vaieta Suomen saavutuksista, mutta niiden kannalta katsoen on hyvin käsitettävissä, että Suomen saavutukset joko ovat niiden mielestä Kanadalle esimerkiksi soveltumattomia tahi herättävät kiusallisia vertailuja. Mainittakoon tällaisesta Kanadan johtaville piireille ja sanomalehdille vastenmielisestä mainosainehistosta tärkeimpinä seuraavat:

Suomen edullinen kauppatase perustuu suureksi osaksi siihen, että Suomi myy Englannin markkinoilla samoja tuotteita kuin Kanadakin ja on varsinkin puutavaran myynnissä Kanadan pahimpia kilpailijoita. Se ei liene omiaan herättämään ystävällisiä tunteita. Päin vastoin on se aiheuttanut mm. viittailuja Suomen alhaiseen elintasaan ja palkkoihin, jotka muka oikeuttavat Kanadaa vaatimaan tuotteilleen suurempia tullietuja Englannissa.

Kanadan johtavat taloudelliset piirit ja niiden omistama ja niitä palveleva sanomalehdistö teroittavat lakkaamatta ja määrätietoisesti Kanadalaisten mieliin yksityisyritteliäisyyden ja sen vapauden tärkeyttä Kanadan edistymisen ehtona. Kaikki valtion sekaantuminen liiketoimintaan on pakasta ja valtion omistus ja osuusjoiminta vähintään sosialismia, jos ei puhdasta kommunismia. Kanadan onneton kokemus suuren rautatieverkoston omistajana esitetään joka päivä varoittavana esimerkkinä, jonka vaikutusta heikentäisi, jos tuli tunnetuksi, että

valtio omistaa rautatiet Suomessa, ja että ne seuduilleen kannattavat, vaikka kuljetusmaksut ovat pari kolme kertaa huokeammat kuin Kanadassa. Quebecin maakunnan suuret ja vaikutusvaltaiset sähkövoimayhtiöt, joilla on omat vaikeutensa niilläkin, ja jotka ovat katkerassa ilmi riidassa Ontarion maakunnan ja sen omistaman voimaverkoston kanssa, eivät pitäne tarpeellisena, että Kanadalaisille kerrotaan Suomen valtion omistamasta Imatran voimalaitoksesta ja kunnallisista valaistulaitoksista. Yhtä vähän pitänevät Kanadan puutavarapiirit, jotka saavat armottomasti raiskata Kanadan maakuntien omistamia metsämaita, suotavana sitä, että kerrotaan, miten Suomessa suojellaan metsiä, ja miten suuri metsämaiden ja puutavaraliikkeiden omistaja Suomen valtio on. Samalla tavalla astuttaisiin voimakkaiden lennätin- ja puhelinyhtiöiden varpaille, jos kerrotaisiin, että Suomessa valtio omistaa lennätinlaitoksen ja osaksi myös puhelinverkoston. Valtion omistus ja sekaantuminen liike-elämään esitetään kaikissa muodoissaan sellaiseksi hirviöksi, jota Kanadan tulee karttaa ja sentähden ei muiden maiden päinvastaisista kokemuksista kernaasti puhuta.

Osuustoiminnan hyödystä ja merkityksestä voidaan olla eri mieltä, mutta ainakaan Suomen maataloudellisten tuotanto-osuuskuntain hyötyä ja merkitystä ei kukaan kieltäne. Kanadankin maatalous kaivannee kipeästi osuustoimintaa parantamaan maanviljelijäin ostokykyä ja taloudellista asemaa ja harjoittamaan sitä neuvonta- ja valvontatyötä, jota tarvitaan tuotannon lisäämiseksi ja tuotteiden laadun parantamiseksi. Kaikki muu liike-elämä hyötyisi todennäköisesti suurestikin siitä, että maanviljelijäin asema ja ostokyky kohoaisi, mutta esim. Québecin maakunnassa saavat muutamat yksityiset suuret maitoyhtiöt hallita maidon hintoja niin, että maanviljelijälle maksetaan ainoastaan murtoosa siitä, mitä kuluttajat saavat yhtiölle maksaa. Nähtävästi uskollisina sille periaatteelle, että kaikki osuustoiminta on pahasta, eivät

Kanadan johtavat taloudelliset piirit suvaitse kuulla puhuttavankaan osuustoiminnasta maanviljelijäin aseman parantajana, ja niin ollen on sitä parempi, jota vähemmän puhutaan maista, joissa osuustoiminta on tuottanut hyviä tuloksia.

Kanada on rikas maa, mutta sen raha-asiat ovat huonolla kannalla. Liittovaltion ja maakuntain velkataakka asukasta kohti on parisenkymmentäkertaa niin suuri kuin Suomen. Verokuorma on rasittava, sillä liittovaltion ja maakuntain melkein ainoa tulolähde on välitön ja välillinen verotus. Liittovaltion tulot ja menot ovat jo useamman vuoden osittaneet huikeaa, hyvän joukon yli sadan miljoonan dollarin nousevaa vajausta vuosittain, eikä tulo- ja menoarvion saattamisesta tasapainoon voi olla vielä moneen vuoteen toivoakaan. Työttömyys on edelleen suuri. Eräiden maakuntain ja monien kuntien, niiden joukossa suuria kaupunkejakin, raha-asiat ovat hyvin huonot. Suomen saavutukset olisivat kaiken tämän rinnalla lukemista, joka antaisi aihetta epämieluisiin vertailuihin.

Niin suurta mainostusta, kuin velkain maksu on ollutkin Suomelle Yhdysvalloissa, ei se ole herättänyt Kanadassa samallaista myötämielisyyttä, sillä Suomen velan maksulla on Yhdysvalloissa usein hyvinkin räikeästi letkauteltu velkansa laininlyöneitä maita m.m. Englantia, Kanadan emämaata. Onpa tuollainen kaksi kertaa vuodessa uudistuva, Suomen nimeen yhdistyvä muistuttelu velkojen laininlyömisestä aiheuttanut muutamissa lehdissä vähemmän ystävällisiä huomautuksiakin, m.m. siihen suuntaan, että Suomi vain palauttaa Yhdysvalloille takaisin osan muka huikeasta vientivoittoisesta kauppataseestaan Yhdysvaltain kanssa. Jotkut lehdet ovat myös kuivahkosti huomautelleet, että ei Suomi ole ainoa maa, joka maksaa sotavelkansa, vaikka niin huudetaan, sillä Kanada on myös aina tehnyt sen.

Suomen virallisen edustuksen, joka luonnollisestikaan ei saa vähimmälläkään tavalla pyrkiä sekaantumaan Kanadan sisäisiin asioihin

tyrkyttämällä sille esimerkkiään siinä tahi tässä asiassa noudatettavaaksi, täytyy ottaa huomioon näiden kysymysten arkaluontoisuus esittäessään niitä koskevia selostuksia Suomesta. Mielenkiintoa Suomea kohtaan on olemassa ja vaikka Kanadan sanomalehdistö olisikin haluton sitä lisäämään, voidaan sitä vähitellen kasvattaa levittämällä esim. kauppakamareille, yhdistyksille, kirjastoille ja yksityisille arvokasta ja asiallista Suomea koskevaa kirjallisuutta, kuten Ulkoasiainministeriön toimittamia julkaisuja, Finlands Banks Bulletinia, Vienti-yhdustuksen julkaisuja, jne. ja, kun tilaisuutta siihen on, tekemällä asiallisesti selkoa Suomesta ja sen oloista kirjoituksissa, puheissa, esitelmissä ja suullisissa keskusteluissa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

aa

Kaupp.

PÄÄKONSULIN VIRASTO

MONTREALI Ssa oleva KÄRETYSCOK

Salainen.

RAPORTTI n:o 11

Montreali ssa 16 p:nä huhti kuuta 19 36.

102 / 1939 KD 26

2/5.36 - M.1

Asia: Kanadan ja Ranskan välinen
kauppasopimus.

53 764 f
(58. F.1)

Lisäyksenä ja täydennyksenä Kanadan ja Ranskan välillä touko-
kuun 12 p:nä, 1933 tehtyyn kauppasopimukseen on Kanada myöntänyt
Ranskalle, vastapalvelukseksi Ranskan erinäisille Kanadan tuotteille
myöntämistä tullietuisuuksista, viime kuluneen maaliskuun 31 p:stä
lukien, myöntänyt Ranskasta ja sen aluemaista tulevalle rommille 30
prosentin alennuksen suosituimmustullista, sekä paperossipaperille,
kumitetulle tahi kumittamattomalle, rullissa, torvissa, kirjasina
tahi paketeissa 30 pros. alennuksen suosituimmustullista. Tämä
alennus on ulotettu kaikille suosituimmutta nauttiville maille.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

aa

Talv.
pöy. Kaupp.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

1398/249

102/1909 KD 06

Montreali SSA 16 P:nä huhti KUUTA 19 36.

2/5.06

VIITTAUS:

N

P:nä

KUUTA 19

P:ty

19

53

564 d

VIITTAUS:

D. U. M.

19

(58.7)

Ulkoasiainministeriö

LLE

ASIA: N:o 1 - Kanadan ja Ranskan välinen

kauppasopimus.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa n:o 11,
joka käsittelee Kanadan ja Ranskan välistä kauppasopimusta.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Liit.

84/1936-36

53 FG4 f

MONTREALI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 10

allkapp. 56 A Kanada

Montrealissa 26 p:nä maalisk. kuuta 1936.

Asia: Kanadan ulkomaankauppa 1935.

Yhdysvallat	1000 000	1000 000
Brittiläinen	750 000	800 000
Japani	200 000	150 000
Alueet	100 000	100 000
Kanada	200 000	200 000

Englanti	100 000	100 000
Tanska	50 000	50 000
Skotlanti	50 000	50 000
Irlandi	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000

Fiji	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000
Uusi Seelanti	50 000	50 000

Kanadan virallinen tilivuosi alkaa huhtikuun 1 p:nä ja päättyy maaliskuun 31 p:nä ja sentähden laaditaan viralliset vuositilastotkin mainitulta ajanjaksolta eikä kalenterivuositain. Pääkonsulinvirasto on kuitenkin virallisten vuosineljännesraporttien nojalla kokoillut seuraavan tilaston Kanadan ulkomaankaupasta kalenterivuonna 1936. Vertailun vuoksi on siihen otettu myös vastaavat numerot edelliseltä kalenterivuodelta. Tilasto osoittaa viennin ja tuonnin kokonaismäärät, kuinka paljon niistä lankeaa brittiläisen valtakunnan maiden osalle ja kuinka paljon muiden maiden osalle. Tilastoon on otettu myös tärkeimmät sekä brittiläiseen valtakuntaan kuuluvat vienti- ja tuontimaat sekä tärkeimmät niistä muista maista, joihin vientiä ja tuontia on tapahtunut. Numerot on pyöristetty tuhansiksi dollareiksi.

Argentiina	50 000	50 000
Belgia	50 000	50 000
Braasil	50 000	50 000
Chile	50 000	50 000
Kolumbia	50 000	50 000
Kuuba	50 000	50 000
Peru	50 000	50 000
Yhdysvallat	50 000	50 000
Yhdysvallat	50 000	50 000
Yhdysvallat	50 000	50 000
Yhdysvallat	50 000	50 000
Yhdysvallat	50 000	50 000

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

- Tavallinen.
- Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.
- Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
- Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Kanadan vienti ja tuonti kalenteri-				
vuosina 1934 ja 1935.				
	1934.		1935.	
	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti
	1000 doll.			
Yhteensä	653,312	513,469	729,294	550,315
Siitä:				
Brittil. valta-	400	321	346	1,439
kun. maat	335,418	157,067	377,645	173,889
Muut	317,894	356,402	351,649	376,426

These figures are given in millions of Canadian dollars.

—
 Näkemyksiä olivat tuotot vaan ei ulkomaisista, Kanadasta jälleen

Englanti	270,492	113,416	303,503	116,670
Irlanti	3,836	30	3,222	83
Newfoundland	6,597	1,422	6,760	2,136
Australi	16,870	6,374	22,800	7,396
Uusi Seelanti	6,321	2,893	8,493	2,787
Fiji	201	1,880	240	1,714
Etelä Afrika	11,545	2,843	12,498	4,737
Etelä Rhodesia	528	164	687	---
Itä-Afrika	590	1,230	777	3,008
India	4,674	7,236	3,505	6,954
Straits Settlements	1,286	2,143	1,527	6,637
Ceylon	224	2,146	242	2,765
Jamaica	3,018	4,112	3,306	4,474
Trinidad	2,084	1,238	2,243	2,485
Barbados	1,051	4,924	1,022	3,408
Muu britt. L.-India	1,343	1,291	1,247	1,674
Bermuda	1,094	163	1,227	139
Hongkong	1,306	648	1,566	1,160
Britt. Guiana	946	1,963	1,102	4,511

Amerikan Yhdysvallat	222,598	293,730	265,975	312,417
Argentina	249	3,032	3,963	3,287
Belgia	13,362	3,470	9,226	4,673
Brasilia	2,607	807	3,500	996
Chile	538	26	836	10
Colombia	718	5,044	920	3,894
Egypti	248	1,082	402	849
Espanja	2,738	1,332	1,638	1,412
Filippiinit	697	486	1,054	382
Hawaiji	646	75	584	109
Hollanti	11,297	3,749	8,292	4,547
Hollannin Itä-India	466	424	670	622
Italia	3,028	2,644	3,088	2,429
Japani	16,476	4,425	14,916	3,565
Kiina	4,460	2,332	4,637	3,295

—
 viissa taulukoissa kuinka suuri prosentti kalenterivuosi 1934 ja

Kuuba	1,195	997	1,196	457
Meksiko	1,377	439	1,801	706
Norja	4,470	704	4,622	859
Peru	915	3,595	976	4,059
Portugalin Afrika	1,252	6	1,709	43
Ranska	10,090	6,298	7,525	6,631
Ruotsi	1,378	1,754	1,932	1,673
Saksa	6,172	10,279	3,600	9,769
Suomi	348	36	704	43
Sveitsi	286	1,381	1,126	2,576
Tanska	2,093	99	1,349	121
Tšekkoslovakia	50	2,153	50	2,048
Venezuela	450	621	546	1,409

V I E N N I

Tässä tilastossa on otettu huomioon ainoastaan kanadalaista alkuperää olevat tuotteet vaan ei ulkomaalaisia, Kanadasta jälleen vietyjä tuotteita.

Viennin enemmyys oli kalenterivuonna 1935 \$179,979,329, edellisenä \$139,417,728.

Koko vienti Edelläolevaan vienti- ja tuontitilastoon ei sisälly kulta- ja hopea eikä kulta- ja hopea raha. Niitä vietiin Kanadasta kalenterivuonna 1935 yhteensä 106,527,498 dollarin arvosta, mistä kanadalaista kulta- ja hopeaa ja kulta- ja hopearahaa \$96,028,529 ja ulkomaalaista \$10,498,973. Edellisenä vuonna olivat vastaavat luvut \$106,064,383, \$105,363,306 ja \$701,077. Maahan tuotiin kalenterivuonna 1935 kulta- ja hopeaa \$1,213,873, edellisenä vuonna \$770,848.

Kun kullan, hopean, kulta- ja hopearahankin vienti ja tuonti otetaan vienti- ja tuontitilastossa huomioon, oli viennin enemmyys kalenterivuonna \$284,292,954, edellisenä vuonna \$244,711,763.

Seuraavissa taulukoissa esitetään yleisilmäys, jonka tarkoituksena on osoittaa Kanadan ulkomaankaupan suuntautumista yhdeltä puolelta brittiläisen valtakunnan maihin, varsinkin Englantiin, ja toiselta puolelta brittiläiseen valtakuntaan kuuluvattomiin maihin, varsinkin Yhdysvaltoihin. Siinä tarkoituksessa esitetään alla olevissa taulukoissa kuinka suuri prosentti kalenterivuosien 1934 ja

1935 sekä viennistä että tuonnista tuli kaikkien brittiläisen valtakunnan maiden, Englannin, muiden saman valtakunnan maiden, kaikkien ulkomaiden, Yhdysvaltain sekä muiden ulkomaiden osalle, ja kuinka paljon kunkin osalle jakautunut vienti ja tuonti lisääntyi vuonna 1935 edelliseen vuoteen verraten sekä arvaltaan että prosenteissa.

V I E N T I .

	Vuonna 1934		Vuonna 1935			
	Arvo 1000 doll.	Koko vien- nistä %	Arvo 1000 doll.	Koko vien- nistä %	Lisäys tai vähennys edell. vuodesta. 1000 doll.	%
Koko vienti	653,312		729,294		75,982	11,6
Brittil. valtak. maihin	335,418	51,3	377,645	51,8	42,227	12,6
Englantiin	270,492	41,4	303,503	41,6	33,011	12,2
Muihin Brittil. val- takun. maihin	64,926	9,9	74,142	10,2	9,216	14,2
Muihin kuin brittil. valtakun. maihin	317,894	48,7	351,649	48,2	33,755	10,6
Yhdysvaltoihin	222,588	34,1	265,975	36,5	43,387	19,5
Muihin ulkomaihin	95,306	14,6	85,674	11,7	9,632	-10,1

T U O N T I .

Koko tuonti	513,469		550,315		36,845	7,2
Brittil. valtak. maista	157,067	30,6	173,889	31,6	16,822	10,7
Englannista	113,416	22,1	116,670	21,2	3,254	2,9
Muista brittil. val- takun. maista	43,651	8,5	57,219	10,4	13,568	31,1
Muista kuin brittil. valtakun. maista	356,403	69,4	376,426	68,4	20,023	5,6
Yhdysvalloista	293,780	57,2	312,417	56,8	18,637	6,3
Muista ulkomaista	62,623	12,2	64,009	11,6	1,386	2,2

Edellä olevista taulukoista voi huomata Kanadan ulkomaan-
 kaupan keskittyvän yhä enemmän kahdelle suunnalle, nimittäin brit-
 tiläisen valtakunnan maihin ja Yhdysvaltoihin. Viennistä oli brit-
 tiläisten maiden osuus 1934 51,3% ja 1935 51,8%. Englannin osuus
 oli vuonna 1935 kasvanut 0,2 %:lla ja muiden brittiläisen valta-
 kunnan maiden osuus 0,3 %:lla koko viennistä. Yhdysvaltain osuus
 koko viennistä oli vuonna 1934 34,1 %, mutta 1935 36,5 %. Muiden
 ulkomaiden osuus oli siihen sijaan vähennyt 14,6 %:sta 11,7 %:tiin.
 Vuoteen 1934 verraten lisääntyi koko vienti 11,6 %, vienti kaikkiin
 brittiläisen valtakunnan maihin 12,6 %, Englantiin 12,2 %, muihin
 valtakunnan maihin 14,2 %, Yhdysvaltoihin kokonaista 19,5 %, jota
 vastoin vienti muihin ulkomaihin väheni 10,1 %. Englannin jälkeen
 oli viennin lisääntyminen suurin valtakunnan maista Australiaan,
 Uuteen Seelantiin ja Etelä-Afrikaan. Euroopan maista osoittaa vienti
 Alankomaihin, Ranskaan, Saksaan, Belgiaan, Espanjaan ja Tanskaan
 huomattavaa vähennystä. Vienti Kiinaan on pysynyt melkein entisel-
 lään, mutta vienti Japaniin on huomattavasti vähennyt. Ne lisäykset,
 mitä on tapahtunut viennissä Brasiliaan, Sveitsiin, Ruotsiin, Suo-
 meen, Norjaan, Egyptiin, Chileen, Filipineille ym., eivät ole olleet
 tarpeeksi suuria estääkseen vientiä muihin brittiläiseen valtakun-
 taan kuulumattomiin maihin /^{kuin} Yhdysvaltoihin huomattavasti vähenty-
 mäst^ä vuoteen 1934 verraten.

Tuontitilasto osoittaa tuonnin lisääntymisen Englannista
 jääneen verrattain vähäiseksi, mutta siihen sijaan on tuonti muista
 brittiläisen valtakunnan maista lisääntynyt lähes kolmanneksella.
 Tuonti Yhdysvalloista on lisääntynyt suhteellisesti enemmän kuin
 Englannista, mutta suhteellisesti paljon vähemmän kuin vienti Yh-
 dysvaltoihin, siten parantaen Kanadan epäedullista kauppasetta
 tämän maan kanssa. Vuonna 1934 oli Kanadan tuontienemmyys Yhdys-
 valloista vielä yli 71 milj. dollaria, 1935 ainoastaan \$46,4 milj.

Säilyttäessään suurta vientienemyyttään Englantiin ja muihin brittiläisen valtakunnan maihin ja pyrkinessään lisäämään vientimahdollisuuksiaan Yhdysvaltoihin tulee Kanadalla olemaan vaikeuksia molempain, sekä Ottawan sopimusten että Yhdysvaltain kanssa tehdyn kauppasopimuksen jatkuvassa voimassa pitämisessä.

Kanadan virallisen tilaston eri tuote- ja tavararyhmänimikkeiden osalle jakaantui vienti ja tuonti kalenterivuosina 1934 ja 1935 seuraavasti:

	1 9 3 4		1 9 3 5	
	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti
	1000 doll.	1000 doll.	1000 doll.	1000 doll.
Maa- ja kasvituotteita	229,381	109,201	229,822	109,690
Eläimiä ja eläintuotteita	82,569	20,236	97,219	22,627
Tekstiilituotteita	7,836	83,873	9,640	85,191
Puu, paperi ja tuotteet	161,136	20,855	175,371	22,463
Rauta- ja rautatuotteet	37,402	93,616	50,027	112,137
Muut metallit ja tuotteet	93,677	25,959	119,989	33,614
Ei-metalliset mineraalit ja tuotteet	15,758	101,994	17,899	103,836
Kemikaalit ja tuotteet	14,350	28,150	16,373	29,750
Sekalaista	11,704	29,585	12,452	31,000
Kulta ja hopea, myös raha	105,363	771	96,029	1,214

A. J. Jalakanen
Pääkonsuli.

Falp.

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 3405/530.

oh 68/1934 KD 26
14/10.26 - us

Montreali SSA 11 P:ÄÄ loka KUUTA 19 36.

VIITTAUS: ..... N

P:ÄÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

53 FG4 f
(65. Kaude)

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: R II d - Suomalainen osasto Toronton

näyttelyssä.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa no. 14
10 kappaleena, sekä sitä koskevat liitteet.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Liit.

MONTEALI

PÄÄKONSULIN VIRASTO
SSA OLEVA ~~KÄRÄTYS~~

Sakainen.

RAPORTTI n:o 14

Montreali ssa 27 p:nä SYYS kuuta 1936.

Asia: N:o 1 - Suomalainen osasto

Toronton näyttelyssä.

68/1934 WB 36

14/10.36

53

764
65. net. 92

Torontossa viime kuluneen elokuun 28 p:nä alkanut ja

12:nä päättynyt yleiskanadalainen näyttely oli tavallisuuden mukaan suuremman näyttelyesineiden lukumäärään ja varsinkin yleisömenestykseen nähden. Näyttelyssä kävijöiden lukumäärä nousi noin 2 miljoonaan henkeen.

Allekirjoittanut on aikaisemmin tehnyt Ministeriölle esityksiä, että Toronton näyttelyyn olisi saatava myös Suomen osasto, jossa pantaisiin näytteille Suomen tuotteita. Katsoen siihen, että myyntiverkostomme on Kanadassa vielä ollut hyvin vähän kehittynyt ei Suomen osanottoa Toronton näyttelyyn ole vielä tähän asti kuitenkaan pidetty välttämättömänä.

Tämänvuotiseen Toronton näyttelyyn oli saatu, Toronton suomalaisten toimesta, Suomen osasto. Pääasiallisesti nähdäkseen miten onnistunut se oli, ja minkälaista huomiota erityinen Suomen osasto kykeni saamaan näyttelyssä osakseen, teki allekirjoittanut matkan Toronton näyttelyyn sitä katsomaan.

Toronton näyttelyn suomalainen osasto, joka oli saanut käytettäväkseen 1150 neliöjalkaa Toronton näyttelyn kansainvälisessä rakennuksessa (International Building), oli kokonaan Toronton suoma-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

laisten järjestämä. He olivat muodostaneet sitä varten erinäisten yhdistysten ja seurojen valitseman keskuskomitean. Tämä komitea, jonka toimintaa innosti ja avusti erittäin tarmokkaasti Suomen Torontossa oleva konsuli Graham, väsymättömänä apulaisenaan konsulinviraston sihteeri Stadius, uhrasi näyttelyyn paljon työtä ja varojakin, jotka saatiin vapaaehtoisella keräyksellä. Komitean onnistui saada avustajakseen taiteilija Väinö Kankaisen, Torontosta, joka auliisti ja ilmaiseksi asettautui komitean käytettäväksi. Osaston taustan keskustaan maalasi herra Kankainen sangen onnistuneen kuvan Helsingin rautatieaseman pääsisäänkäytävästä. Toinen pää Suomen osastolle varattua aluetta oli järjestetty vanhaksi suomalaiseksi pirtiksi, joka rukkineen, kansallispukuihin puettuine mannekiini-neitosineen, karhuntaaljoineen, suksineen jne. teki sangen hauskan vaikutuksen. Toiseen päähän aluetta oli järjestetty käsitöitä, ryijyjä ym. suomalaisia tuotteita, sikäli kuin niitä oli voitu saada Torontosta, Montrealista ym. Mm. Pääkonsulinvirastosta oli sinne lähetetty Pääkonsulinviraston matto ja ryijy ja virkailijain omistamia ryijyjä ja käsitöitä. Näytteillä oli myös juustoa (Valion), kalasäilykkeitä, suksia, puukkoja, luistelukenkkiä ym. Suomen tuotteita. Konsuli Graham oli suurennuttanut joukon valokuvia Suomesta ja niiden alareunaan oli selvästi ja siististi tekstattu mainoslauseita. Seinällä oli kookas kartta, joka esitti Suomea, missä se on, ja matkailureittejä Kanadasta Suomeen. Siihenkin oli sovittu sopivaa mainostekstiä.

Katsoen siihen, että Suomen osaston valmistelu-aika oli lyhyt, ja näyttely esineet oli saatu kokoon etupäässä vain Torontosta ja yksinomaan vain paikallisilla voimilla, ei näyttelystä voitu saada niin suurta ja monipuolista kuin olisi ollut toivottavaa, mutta sittenkin täytyy sitä pitää erittäin onnistuneena. Tarkoitus olikin tehdä yleistä mainostusta Suomelle, ja siinä onnistui näyttelykomitea mielestäni

erittäin hyvin. Toimikunta toimitti eri aikoina laskelmia siitä, kuinka moni rakennuksessa käyneistä näyttelyvieraista pysähtyi lyhemäksi tai pitemmäksi ajaksi Suomen osastoa katsomaan, ja tuli siihen tulokseen, että noin 50,000 henkeä katseli joka päivä Suomen osastoa eli noin 700,000 näyttelyn 14 päivänä. Allekirjoittanut viipyi Suomen osastossa useita tunteja ja voi todeta, että osasto veti puoleensa runsaasti yleisää. Suomen osastoa vastapäätä, toisella puolella pääkäytävää, oli Etelä-Afrikan näyttely. Siihen oli uhrattu tuhansia dollareita. Niin mielenkiintoista näytettävää, kuin Etelä-Afrika luontoneen, tuotteineen tarjoaakin, oli kaikki esitetty mielstäni liiaksi kaavamaiseen näyttelytyyliin, niin että se ei näyttänyt herättävän lähimainkaan sitä mielenkiintoa yleisössä kuin Suomen osasto, jota katselemaan yleisö näytti pysähtyvän paljoo runsaslukuisempaan kuin Etelä-Afrikan osastoa. Tšekkoslovakialla oli myös osastonsa Suomen osaston vieressä, mutta se oli enemmän markkinakojun kaltainen, jossa oli näytteillä ja myytävänä suuret määrät halpaa lasi- ym. rikkamaa.

Yleisö näytti ahkerasti tutkivan valokuvasuurennuksissa ja kartassa olevia tekstejä, joista jäljennökset on oheenliitetty tähän raporttiin, ja osastossa aina olevat oppaat saivat vastata lukuisiin kyseluihin. Näyttelyn aikana jaettiin Suomen osastosta suuret määrät Suomea koskevaa mainoskirjallisuutta. Pääkonsulinviraston mainoskirjallisuusvarastot tyhjentyivät siellä melkein kokonaan. New Yorkista täytyi pyytää lisää useita satoja julkaisua "Why not Finland", minkä rahdin Montrealin Pääkonsulinvirasto on suorittanut.

Suomen osasto osoitti mielestäni epäämättömästi, että Toronton jokavuotinen yleiskanadalainen näyttely on niin erikoislaatuinen tilaisuus Suomen ja sen tuotteiden mainostamista varten, että sinne kannattaa järjestää erityinen Suomen osasto. Toronton suomalaisten suuri innostus asiaan takaa tarvittavan paikallisen avustuksen näyttely-

järjestämisessä. Näyttelyyn tarvitaan kuitenkin paljon enemmän Suomen tuotteita, ja niitä olisi sinne lähetettävä Suomesta. Uskallan sentähden toivoa, että Ministeriön ja Suomen teollisuus- ja liikemiespiirien yhteistoiminnalla saataisiin ensivuotisen Toronton näyttelyn Suomen osastoa varten edustava kokoelma Suomen tuotteita ja myös tarpeelliset varat osastoa varten.

Joskin yhdeltä puolen Suomen osaston Toronton näyttelyyn käytännöllistä hyötyä vähentääkin se, että Suomen tuotteiden myyntiverkosto ei vielä ole tarpeeksi tehokas vastaanottamaan kaikkia tilauksia tavaroille ostajilta, jotka näyttelyn johdosta innostuisivat niitä ostamaan, niin toiselta puolen varmasti edistäisi myyntiverkoston kehittämistä, jos näyttelyn avulla voitaisiin kasvattaa Suomen tuotteiden kysyntää. Nyt toimii täällä jo kaksi suomalaista Suomen tuotteiden välittäjää, hra Stadius Torontossa ja hra Norell Montreallissa, lukuunottamatta suomalaisilla asutuksilla toimivia liikkeitä, ja sitä paitsi ovat erinäiset liikkeet, kuten esim. suuri osastokauppa The Eaton Co. ostaneet Suomesta suoraan tavaroita, kristallitavaraa ym. Suomen osasto Toronton näyttelyyn varmasti nyt jo lisääisi Suomen tuotteiden kysyntää ja menekkiä ja olisi hyvää mainostusta tulevaisuutta varten.

Hra Norell on jo lähettänyt Ministeriölle ja Vientiyhdistykselle omat raporttinsa Toronton näyttelystä ja Suomen osastosta. Niin ikään on Toronton suomalainen keskuustoimikunta allekirjoittaneen pyynnöstä lähettänyt Ministeriölle oman raporttinsa. Tämän ohella lähetetään Ministeriölle jäljennöksenä Toronton Konsulinviraston Suomen osastoa koskevasta raportista, jäljennökset Suomen osastossa olleissa valokuvasuurenuksissa ja kartassa olleista teksteistä, sekä valokuvia Suomen osastosta.

Liit.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

aa Kangas & Takala

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 3684 / 539

Montreali SSA 28 p:nä joulukuuta 1935.

VIITTAUS: _____ N

P:nä _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

5/1925	WD	36
16/1.36	2 -	1
53	F64	8

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti: Kanadan ja Japanin
välinen tullisota loppunut.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa No. 25:
Kanadan ja Japanin välinen tullisota loppunut.

Myöskin oheenliittää Pääkonsulinvirasto kahtena
kappaleena sanomalehtileikkeleen, joka sisältää Kanadan
ja Japanin välillä noottien vaihdolla tk. 26 p:nä tehdyn
ja tk. 27 p:nä julkaistun sopimuksen noottien tekstit.

Tal. tied 2/36

A. J. Jalkanen.
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

Montreali SSA OLEVA Pääkonsulinvirasto.

Salainen.

RAPORTTI n:o 25.

Montreali ssa 28 p:nä joulukuuta 1935.

Asia: Kanadan ja Japanin välinen
tullisota loppunut.

5/1925 KD 26

16/1.36 2 - Nr 1

53 F64
029-738.1

Kanadan pääministeri Mackenzie King ilmoitti eilen Ot-
tavassa, että hän ja Japanin Ottawassa oleva lähettiläs, Soto-
matsu Kato, olivat edellisellä päivänä noottien vaihdolla teh-
neet sopimuksen molemminpuolisten, sitte viime elokuun käytet-
tyjen rankaisutullien poistamisesta ja verrattain vapaan ta-
varavaihdon voimaantumisesta Kanadan ja Japanin välillä vuo-
den 1936 alusta alkaen.

Mainitusta päivästä alkaen luopuu Kanada kantamasta
sitä 33 1/3 prosenttia tullikorotusta, mitä se on viime elo-
kuusta lähtien kantanut Kanadaan tuoduista Japanin tavaroista,
ja Japani puolestaan luopuu Kanadan tuotteille määräämistään
50 prosenttia lisätullista.

Tehdäkseen mahdolliseksi Ystävällisten kauppasuhteiden
uusiutumisen näiden mplempain maiden välillä on Kanada nyt teh-
dyssä sopimuksessa sitoutunut ^{muuttamaan} tullimääräyksiään, jotka koske-
vat sanojen "Tavarat, jotka kuuluvat Kanadassa tehtyjen tai
tuotettujen tavarain luokkaan tai lajiin" ("Goods of a class
or kind made or produced in Canada") tulkitsemista, yenin
arvon määräämistä tullitarkoituksia varten sekä menettelyä,
jota on noudatettava valituksissa, jotka koskevat tullia in
43 pykälässä säädettyä tavarain tullausarvon määräämistä. Mai-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

nittu pykälä säätää, että jos osoittautuu, että maahan tuodaan, muista kuin brittiläisen valtakunnan maista, tavaroita sellaisissa olosuhteissa, että niiden tuonti vahingoittaa tai vaarantaa Kanadan tuottajain ja valmistajain etuja, kuvernööri voi neuvoston istunnossa valtuuttaa ministerin määräämään sellaisen tavaran tullausarvon, ~~minimä~~ mikä arvo on pidettävä sen tavaran kohtuullisena kauppaa-arvona (fair market value).

Määräykset, joita Kanadan tullisäädökset sisältävät tullisuojausta sitä lajia tai luokkaa oleville tavaroille, joita Kanadassa tuotetaan tai valmistetaan, on selvennetty niin, että kaupallisena tuotantona pidetään ainoastaan sellaista tuotantoa, joka kykenee tyydyttämään ainakin 10 prosenttia Kanadan kuluksista.

Erittäin tärkeä on nyt tehdyh sopimuksen määräys siitä, että Japanin yen, joka kolmisen vuotta sitte oli jopa niinkin korkealla kuin 49 senttiä, vaan joka on laskenut jopa 29 senttiin, on tullaustarkoituksia varten laskettava 39.5 sentiksi, siis ainoastaan pari senttiä nykyistä, tullaustarkoituksia varten vahvistettua arvoaan alemmaksi. Myönnytys Japanille eisiis ole suuri. Arvo on saatu laskemalla yenin arvon keskiarvo viimeisten viiden vuoden aikana.

Kanada on myös suostunut poistamaan erinäisiltä tavaroilta tullilain 43 pykälän nojalla niille määrätyn kiinteän tullausarvon.

On todennäköistä, että sekä Yhdysvaltain että Japanin kanssa tehdyissä sopimuksissa ilmenevä vapaampi tullipolitiikka tulee aiheuttamaan myös Suomelle erinäisiä helpoituksia sen kauppasuhteissa Kanadan kanssa.

A. J. Jalkanen.
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

kuin raportti

*Talpo.
joh. Kangas*

Montrealissa OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

6/1925 KD 26

KIRJELMÄ n:o 3898/543

16/1.26 - - - 1

Montrealissa 30 P: NÄ joulukuuta 1935

a a

VIITTAUS: _____ N

53 564 g.
(56. C. Kanada)

P: NÄ _____ KUUTA 19 _____ P: TTY _____ n: o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 26: Kanadan

puutavateollisuus vuonna
1935.

*5. joulukuuta
Metropolin
siv.
läh. 17/1/26*

Pääkonsulinvirasto oheenliittäen raporttinsa No. 26:

Kanadan puutavateollisuus vuonna 1935.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

MONTREALI - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 26.

Montreali ssa 30 p:nä joulukuuta 1935.

Asia: Kanadan puutavara teollisuus
vuonna 1935.

6/1925 VID 26
16/1.36 - M/1

53 F64 f
(53 C. Kanada)

Sanomalehdissä näinä päivinä olleiden katsausten mukaan on vuosi 1935 tuottanut Kanadan puutavara-teollisuudelle jonkun verran pettymyksiä. Kotimainen kulutus on osoittanut jonkun verran vilkastumisen merkkejä edellisiin vuosiin verraten, mikä johtuu kysynnän lisääntymisestä rakennus- ja korjaustöitä varten.

Sahateollisuudessa vallitsi nouseva suunta keskikesään asti, jolloin sekä kysyntä että vienti ulkomaille väheni Itämeren maiden ja Venäjän kilpailun johdosta Englannin markkinoilla.

British Columbiassa on nyt kuluneen vuoden 10 ensimmäisen kuukauden aikana mitattu hakkausta varten 1,754 milj. lautajalkaa tukkia eli 20 pros. enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Ainoastaan kuusitukit osoittavat vähennystä. Vuoden 1935 yhdentoista ensimmäisen kuukauden aikanaan vietiin maakunnasta lautoja ja lankkuja 74 pros. enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna. Laivaus ulkomaille jäänee British Columbiassa kuitenkin seuduilleen viime vuoden tasalle. Vuoden 1935 kymmenen ensimmäisen kuukauden aikana olivat puutavaran laivaukset ulkomaille 709 milj. lautajalkaa, vastaavana aikana v. 1934 olivat ne 716 milj. Marras- ja joulukuun laivausten arvellaan lisääntyneen viime vuoteen verraten jonkun verran, niin

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

että kuluneen vuoden laivausten odotetaan jonkun verran ylittävänkin edellisen vuoden määrän.

Lähetykset Englantiin, Kiinaan ja Japaniin osoittavat jonkun verran vähentymistä edelliseen vuoteen verraten, jotavastoin lähetykset Yhdysvaltain Atlantin satamiin ovat lisääntyneet 29 milj. lautajalkaa, Seurava taulukko osoittaa puutavaralainaukset British Columbiasta tärkeimpiin vientimaihin vuosien 1934 ja 1935 ensimmäisten 10 kuukauden aikana.

	1934 Milj. lauta- jalkaa	1935 Milj. lauta- jalkaa
Englanti	375.7	363.4
Australia	102.0	104.0
Kiina	94.0	74.0
Yhdysvallat	28.0	57.4
Japani	58.0	43.0

Vuotta 1936 odottavat Kanadan puutavaramiehet valoisemmin toivein. Kotimaisen kulutuksen arvellaan liike-elämän ja maatalouden aseman parantuessa lisääntyvän. Sitäpaitsi odotetaan liittovaltion kotienrakentamislain, joka lupaa liittovaltion rahallista avustusta kotien rakentajille, lisäävän puutavaran kotimaista menekkiä.

Suuremmat toiveet kiinnitetään kuitenkin Yhdysvaltoihin. Tämän maan ja Yhdysvaltain välillä askettäin solmitussa kauppasopimuksessa on Yhdysvaltain Kanadan puutavarasta vuodesta 1932 alkain kantama yhteensä 4 dollarin tulli ja vero alennettu puoleen, joten puutavaran viennin Yhdysvaltoihin odotetaan huomattavasti lisääntyvän. Douglasmännille ja hemlockille on tosin asetettu 250 milj. lautajalan vuotuinen kvoota, mutta näiden lajien viennin ei arvella sitä ylittävän läheisessä tulevaisuudessa. Muille puutavaroille ei ole määrätty mitään kvootaa. Vuoden 1935 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana vietiin Kanadasta Yhdysvaltoihin, laiva- ja rautateitse

pehmeää puutavaraa kaikkiaan 250 milj. jalkaa ja kovaa puuta
12 milj. jalkaa.

A. J. Jalkanen.

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Kuusi raportit

*Talv.
pöj. Kamp.*

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

3905/544

7 1925 KD 26

16/1.26

Montrealissa 30 P:ÄNÄ joulukuuta 1935.

VIITTAUS:

N

P:ÄNÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 27: Kanadan paperi- ja massateollisuus vuonna 1935.

*S. P. E. Kl.
S. P. P. 17
lok. 17/36*

Pääkonsulinvirasto oheenliittää Raporttinsa No. 27, joka koskee Kanadan paperi- ja massateollisuutta vuonna 1935. Tarkemmat tilastolliset tiedot lähettää Pääkonsulinvirasto heti kun ne on julkaistu.

A. J. Jalkanen.
A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Montrealissa SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 27

Montrealissa 30 p:nä joulukuuta 1935.

Asia: Kanadan paperi- ja massateollisuus
vuonna 1935.

7/1925 KSD 36

16/106

JKI

53 F64 f
(88. R. Kaurala)

Sanomalehdissä vuoden loppupäivinä julkaistujen katsausten mukaan on Kanadan sanomalehtipaperin tuotanto ollut vuonna 1935 viidestä kuuteen prosenttiin suurempi kuin v. 1934 eli suurempi kuin koskaan ennen. Sanomalehtipaperin kysyntä kehittyi erittäin vikkaaksi vuoden lopulla.

Vuoden 1936 kysynnän odotetaan muodostuvan ainakin yhtä suureksi kuin nyt kuluneenakin vuonna jos ei suuremmankin. Suurin osa Kanadan sanomalehtipaperin valmistajista odottaa menekin lisääntyvän ei ainoastaan Yhdysvaltoihin vaan myös merentakaisiin maihin. Korkein hinta tulee vuonna 1936 olemaan 41 dollaria tonnilta New Yorkiin tahi Chicagoon toimitettuna. Hinnan korotus on nyt kuluneeseen vuoteen nähden vähäinen, ainoastaan 1 dollari tonnilta, mutta sitäkin pidetään rohkaisevana merkinä, sillä se on kymmenkuntaan vuoteen ensimmäinen korotus.

Muun paperin ja paperimassan tuotanto on kuluneena vuonna osoittanut lisäystä edelliseen vuoteen verraten. Liikeelämän yleensäkin vilkastuessa on hienompien paperilajien kysyntä ollut parempi kuin useaan vuoteen.

Mekaanisen massan tuotanto on myös lisääntynyt, mikä johtuu

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

sanomalehtipaperin valmistuksen lisääntymisestä. Valaistun sulfiittimassan kysyntä keinotekoisien silkin valmistusta varten on pysynyt vilkkaana.

Paperilaatikkojen ym. erikoispaperituotteiden valmistajat ovat myöskin ilmoittaneet kysynnän kuluneena vuonna jonkun verran lisääntyneen. Yleensä odotetaan paperi- ja massatuotannon lisääntyvän vuonna 1936 nyt kuluneeseen vuoteen verrattuna ei ainoastaan määrältään vaan myös arvoltaan.

Syyskuun 16 p:nä 1935 lähettämässään raportissa no. 18 on Pääkonsulinvirasto jo selostanut miten Kanadan puolella katsottiin karsain silmin niihin tarjouksiin, joita erinäisten Yhdysvaltain kustantajain taholta oli tehty suoritustilaan joutuneen Great Lakes Paper Co:n omaisuudesta. Pelättiin, että Yhdysvaltain paperinkuluttajat, joutuessaan mainitun paperitehtaan omistajiksi, saisivat siitä lisäaseen pitääkseen Kanadan sanomalehtipaperin hintoja alhaalla. Joka tapauksessa hyväksyi yhtiön obligationien omistajain enemmistö viime lokakuun 15 p:nä amerikkalaisten John E. Gefaellin ja Lynn E. Aldrichin tekemän tarjouksen yhtiön omaisuudesta, ja tämän kaupan on Ontarion maakunnan ylioikeus nyt hyväksynyt. Pariaikaa muodostetaan uutta Upper Lakes Paper Company-nimistä yhtiötä ottamaan haltuunsa Great Lakes Paper Co:n omaisuuden. Ontarion maakunnan hallitus kieltäytyi hyväksymästä uutta yhtiötä, mutta liittohallitus antanee sille lupakirjan.

Great Lakes Paper Co. oli velkaa obligationiensa omistajille 10 milj. doll 6 prosenttin obligationeissa. Uuden yhtiön Upper Lakes Paper Co:n, pääoman muodostavat 100,000 A-luokan etu- ja äänioikeutettua osaketta ilman nimellisarvoa, 100,000 B-luokan etuoikeutettua mutta äänioikeutetonta osaketta ilman nimellisarvoa ja 100,000 tavallista osaketta ilman nimellisarvoa, sekä lokakuun 1 p:nä 1935 maksettava 6 milj. dollarin 5 prosenttinen obligationilaina, vakuutenaan

ensimmäinen kiinnitys. Jokainen Great Lakes Paper Co:n 1,000 dollarin obligationin omistaja saa mainittuja 5 prosentin obligationeja 600 dollarin edestä, 9 tahi 10 A-luokan ja aina kymmeneen asti tavallisia osakkeita.

Oikeuden hyväksyttyä omaisuuden siirron on tehdas pantu käymään täydellä teholla suorittaen tilauksia, joita on saapunut ^{ostoon} tehtaan osallistuneilta Amerikalaisilta kustantajilta.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.